

Valsts izglītības satura centrs

GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

2023

© Valsts izglītības satura centrs

Saturs

Pamatinformācija.....	3
Paveiktais 2023. gadā	4
Vispārējās izglītības saturs.....	4
Valsts pārbaudes darbi vispārējā izglītībā.....	5
Iekļaujošā un speciālā izglītība.....	6
Profesionālās izglītības saturs.....	8
Profesionālās izglītības pārbaudījumi.....	10
Sadarbības projekti un programmas	15
Valsts valodas prasmes pārbaude.....	18
Eiropas Sociālā fonda projekti.....	18
Projekti, kuros VISC piedalās kā sadarbības partneris	21
Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti.....	24
Personāls.....	24
Komunikācija ar sabiedrību.....	25
2024. gadā VISC plānotie uzdevumi	27

Pamatinformācija

Valsts izglītības satura centrs (VISC) ir izglītības un zinātnes ministra pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas izveidota 2009. gada 1. jūlijā. VISC darbību reglamentē 2009. gada 30. jūnija Ministru kabineta noteikumi Nr.682 „Valsts izglītības satura centra nolikums”.

VISC darbības mērķis ir īstenot izglītības politiku vispārējās, profesionālās un interešu izglītības satura pilnveidē un valsts valodas jomā.

VISC ir šādas funkcijas:

- nodrošināt mācību satura izstrādi vispārējā izglītībā un pārraudzīt tā īstenošanu;
- nodrošināt profesionālās pamatizglītības, arodizglītības, profesionālās vidējās, profesionālās tālākizglītības, profesionālās pilnveides un profesionālās ievirzes izglītības satura izstrādi atbilstoši valsts standartiem;
- nodrošināt izglītojamo mācību sasniegumu novērtēšanu valsts pārbaudījumos vispārējā izglītībā;
- nodrošināt vienotu profesionālās izglītības valsts pārbaudījumu satura izstrādi un norisi;
- koordinēt vispārējās izglītības un profesionālās izglītības standartiem atbilstošas mācību literatūras izstrādi;
- koordinēt atbalsta sistēmas darbību, lai nodrošinātu izglītības ieguvu izglītojamajiem ar īpašām vajadzībām;
- koordinēt interešu izglītības sistēmas darbību un īstenot atbalsta pasākumus izglītojamo personības attīstībai, spēju un talantu pilnveidei;
- nodrošināt Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku sagatavošanu un norisi;
- koordinēt un īstenot pedagogu profesionālo pilnveidi;
- nodrošināt valsts valodas prasmes pārbaudi profesionālo un amata pienākumu veikšanai, pastāvīgās uzturēšanās atļaujas saņemšanai un Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statusa iegūšanai.

Paveiktais 2023. gadā

Vispārējās izglītības saturs

Galvenie uzdevumi:

- līdzdalība satura normatīvo dokumentu projektu izstrādē;
- jaunajam mācību saturam atbilstošas mācību literatūras nodrošinājums un kvalitātes pilnveide;
- metodiskā atbalsta nodrošināšana izglītības satura īstenošanā;
- pedagogu profesionālās kompetences pilnveides nodrošināšana vispārējā izglītībā un profesionālajā izglītībā.

2023. gadā tika turpināta kompetenču pieejas ieviešana mācību saturā, veidojot pedagogu atbalsta sistēmu un veicinot mācību procesa pilnveidi. Šis bija pirmais mācību gads, kad pilnīgi visi Latvijas skolēni apguva izglītību atbilstoši jaunajam mācību saturam.

Mācību literatūras atbilstības izvērtējums

2023. gadā izvērtēta 81 iesniegtā mācību literatūras izdevuma atbilstība valsts pamatzglītības/valsts vispārējās vidējās izglītības standartam, apstiprinātas 78 mācību grāmatas, kas ir ievietotas bibliotēku informācijas sistēmā "ALEPH 500".

2023. gadā ir izvērtēti 9 izglītības iestāžu pieteikumi izskatīt un apstiprināt augstākus skolēniem plānotos sasniedzamos rezultātus mācību jomā vai daļā no jomas.

Pedagogu profesionālās kompetences pilnveides īstenošana

2023. gadā kopumā tika īstenotas 72 pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmas un 3567 pedagogi ir saņēmuši pedagogu profesionālās kompetences pilnveides apliecības. Tajā skaitā 39 pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmas īstenotas vispārējās izglītības skolotājiem (apliecības ieguva 2623 skolotāji, t.sk., mācību literatūras autori un recenzenti (40), Izglītības pārvaldes speciālisti (30), skolu vadība (350)); 8 profesionālās kompetences pilnveides programmas īstenotas interešu izglītības skolotājiem (apliecības ieguva 399 skolotāji). 25 pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmas īstenotas profesionālās izglītības skolotājiem (apliecības ieguva 545 profesionālās izglītības skolotāji).

Pārskata periodā īstenotās pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmas var sadalīt vairākos blokos:

1) Sniegts atbalsts lietpratībā balstītā mācību satura un jaunās mācīšanās pieejas ieviešanai pirmsskolas pedagogiem un mācību priekšmetu/kursu skolotājiem STEM jomā (zinātne, tehnoloģijas, dabaszinātnes un matemātika) 1.-12. klases skolotājiem un SPMJ jomā vēstures un sociālo zinību 4.-12. klases skolotājiem. Pedagogu profesionālā kompetence tika pilnveidota 783 pedagogiem;

2) Lai veicinātu pedagogu savstarpējo mācīšanos, izglītības inovāciju ieviešanu, labās prakses pārnesi un īstenošanu skolas kā mācīšanās organizācijas pieeju saskaņā ar jaunajām Izglītības attīstības pamatnostādņem 2021.-2027.gadam, VISC turpināja īstenot pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmas, kuras ir vērstas uz izglītības iestāžu un dažādu pedagogu grupu savstarpēju sadarbību un mācīšanos (6 programmas direktoriem, vietniekiem un skolotājiem, veidojot skolu komandas un skolu kā mācīšanās organizāciju; šajosursos kopumā piedalījās 457 pedagogi) un mācīšanās konsultantu tīklojuma veidošanos (6 programmas mācīšanās konsultantu sagatavošanai reģiona vajadzībām; šajosursos kopumā piedalījās 133 sākumskolas, pamatskolas skolotāji un 140 pirmsskolas skolotāji);

3) Lai sasniegtu Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.-2027. gadam "Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai" 2. mērķi: mūsdienīgs, kvalitatīvs un uz darba tirgū augsti novērtētu prasmju attīstīšanu orientēts izglītības piedāvājums, tika īstenotas 25 programmas darba tirgū aktuālo prasmju ieviešanai profesionālās izglītības saturā un profesionālās izglītības pedagogu praktisko darba prasmju pilnveide 15 nozarēs, pilnveidojot kompetenci 465 profesionālās izglītības skolotājiem, aptverot 48 profesionālās

kvalifikācijas un 62 satura moduļus. Programmas tika izstrādātas un īstenotas sadarbībā ar metodiskā darba virsvadības profesionālās izglītības iestādēm un vadošiem nozares uzņēmumiem, speciālistiem.

Lai diskutētu par veselības mācību un seksuālo izglītību skolās VISC un Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) rīkoja konferenci “Zināšanas pasargā”. Konferences mērķis bija skaidrot veselības mācības un seksuālās izglītības nozīmību un kopā ar veselības nozares speciālistiem, NVO ekspertiem, pedagogiem un vecākiem rast vienotu izpratni par to, kā par šo tematu izglītēt bērnus un jauniešus, respektējot un iekļaujot viedokļu dažādību un bērnu tiesības.

Normatīvā regulējuma izmaiņas

Pārskata periodā vairākkārt tika izdarīti grozījumi valsts izglītības standartos (Ministru kabineta 2019. gada 3. septembra noteikumi Nr. 416 “Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem”, Ministru kabineta 2018. gada 27. novembra noteikumi Nr. 747 “Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem”, Ministru kabineta 2018. gada 21. novembra noteikumi Nr. 716 “Noteikumi par valsts pirmsskolas izglītības vadlīnijām un pirmsskolas izglītības programmu paraugiem”). Grozījumi tika izdarīti, nodrošinot pakāpenisku pāreju tikai uz mācībām latviešu valodā, kā arī ieviešot izglītības programmu paraugus, kas ļauj piedāvāt pielāgotu mācību priekšmetu un stundu plānu pamatizglītības programmas īstenošanai tiem skolēniem, kuriem ir nepietiekamas latviešu valodas zināšanas un, kas iepriekšējo izglītību ieguvuši citā valstī un atbilst nepilngadīgā patvēruma meklētāju statusam, bēgļa vai personai ar alternatīvo statusu.

Tāpat tika veiktas izmaiņas saistībā ar jauno vērtēšanas pieeju vispārējā izglītībā. Lai pedagogiem, skolēniem un vecākiem nodrošinātu iespējas labāk sagatavoties vērtēšanas pieejas izmaiņām pamata un vispārējās izglītības posmā, jaunās vērtēšanas pieejas ieviešana tika pārcelta uz 2024. gada 1. septembri. Ņemot vērā, ka katra izglītības iestāde patstāvīgi izstrādā vērtēšanas kārtību, ievērojot galvenos vērtēšanas pamatprincipus – sistematiskumu, atklātību un skaidrību, metodisko daudzveidību, iekļaušanu, objektivitāti un vērtējuma obligātumu –, izglītības iestādēm jau 2023. gadā bija iespējas īstenot jauno vērtēšanas kārtību, ciktāl tā nebija pretrunā ar spēkā esošo regulējumu.

Metodiskais atbalsts izglītības satura nodrošināšanā

2023. gadā metodiskais atbalsts izglītības satura nodrošināšanā pārsvarā tika sniegts Eiropas Sociālā fonda (ESF) projektā “Kompetenču pieeja mācību saturā” (Nr.8.3.1.1/16/I/002) (skat. 20., 21. lpp.) un ESF projektā “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai” (Nr.8.3.2.2/16/I/001) (skat. 19. lpp.). Līdz ar to informācija par metodisko atbalstu izglītības satura nodrošināšanā var lasīt pie informācijas par šajos projektos paveikto.

Valsts pārbaudes darbi vispārējā izglītībā

Galvenie uzdevumi:

- Organizēt pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmetu valsts pārbaudes darbu vienoto principu izstrādi un to ievērošanu.
- Nodrošināt centralizēto eksāmenu darbu vērtēšanu un sertifikātu izsniegšanu.
- Informēt izglītības pārvalžu speciālistus par valsts pārbaudījumu norisi un rezultātiem, izmaiņām valsts pārbaudes darbos un vērtēšanā.

2022./2023. mācību gadā vispārējā izglītībā tika ieviesta jauna valsts pārbaudes darbu sistēma un pirmo reizi tika veikts arī padziļināts eksāmenu rezultātu izvērtējums.

Pārskata periodā tika organizēta 2022./2023. mācību gada valsts pārbaudes darbu norise – 5 centralizētie eksāmeni un viens monitoringa darbs 9. klasei un 21 centralizētais eksāmens par vispārējo vidējo izglītību, no tiem trīs eksāmeni (kultūra un māksla, programmēšana, ģeogrāfija) notika tiešsaistē. Visu centralizēto eksāmenu norises tika organizētas divos laikos – pamattermiņā un papildtermiņā. Matemātikas

eksāmenu saturs tika tulkots ukraiņu valodā, lai sniegtu atbalstu ukraiņu skolēniem. Novērtēti 110488 centralizēto eksāmenu darbi, t.sk. 54271 vispārējā pamatizglītībā un 56217 vispārējā vidējā izglītībā, sagatavoti un izsniegti centralizēto eksāmenu sertifikāti.

9. klases skolēniem centralizēto eksāmenu norise bija pirmo reizi, savukārt vispārējās vidējās izglītības ieguvēji pirmo reizi kārtoja dažāda apguves līmeņa eksāmenus, proti, optimālā un augstākā mācību satura apguves līmeņa, kā arī vispārīgā līmeņa (profesionālās izglītības iestāžu audzēkņi) centralizētos eksāmenus. Izglītojamo sniegums tika izteikts procentuālajā novērtējumā. Lai saņemtu sertifikātu par centralizētā eksāmena rezultātiem, kopvērtējumā izglītojamajam vajadzēja iegūt vismaz 10% no maksimāli iegūstamajiem punktiem.

2022./2023. mācību gadā tika organizēti diagnosticējošie darbi latviešu valodā un matemātikā 3. un 6. klasei.

Pedagogiem organizēti profesionālās pilnveides kursi par valsts pārbaudes darbu satura izstrādāšanu un vērtēšanu, kā arī vadīti kursi par jauno valsts pārbaudes darbu vērtēšanas kritēju izstrādi un darbu vērtēšanu. Pedagogiem organizēti arī tiešsaistes semināri par katra valsts pārbaudes darba norisi 2023. gadā.

Gatavojoties 2023./2024. mācību gada valsts pārbaudes darbiem, izstrādāti 4 vidusskolas monitoringu darbu (bioloģija, fizika, ķīmija, dabaszinības) programmas un uzdevumu paraugi, kā arī izveidoti 54 valsts pārbaudes darbu saturs 2023./2024. mācību gadam 9. klasei un par vispārējo vidējo izglītību.

2023. gada sākumā VISC tīmekļvietnē tika publicētas visu centralizēto eksāmenu programmas, eksāmenu norises darbību laiki, kā arī atbildes uz biežāk uzdotajiem jautājumiem. Par gatavošanos centralizētajiem eksāmeniem un centralizēto eksāmenu norisi, kārtību, kādā iespējams saņemt atbrīvojumu no centralizētajiem eksāmeniem, un eksāmenu rezultātiem regulāri tika sniegta informācija VISC tīmekļvietnes Jaunumu sadaļā.

Lai skolēniem, pedagogiem un izglītības iestādēm būtu vieglāk sagatavoties 2022./2023. mācību gada valsts pārbaudes darbiem, tika rīkoti vairāki informatīvi pasākumi – publiski informatīvie tiešsaistes semināri skolēniem, vecākiem un pedagogiem, kā arī tiešsaistes seminārs izglītības pārvalžu pārstāvjiem un izglītības iestāžu vadītājiem.

2023. gada jūnijā tika apstiprināti [2023./2024. gada valsts pārbaudes darbu norises laiki](#). Tāpat tika apstiprināta jauna kārtība, kādā izsniedzami valsts atzīti vispārējās izglītības dokumenti (Ministru kabineta 2023. gada 6. jūnija noteikumi Nr.274. “[Kārtība, kādā izsniedzami valsts atzīti vispārējās izglītības dokumenti](#)”), kā arī jauna kārtība, kādā izglītojamie tiek atbrīvoti no valsts pārbaudījumiem (Ministru kabineta 2023. gada 24. janvāra noteikumi Nr.31 “[Kārtība, kādā izglītojamie atbrīvojami no noteiktajiem valsts pārbaudījumiem](#)”).

Tika arī veikti grozījumi Ministru kabineta 2022. gada 5. jūlija noteikumos Nr. 398 “[Noteikumi par centralizēto eksāmenu saturu un norises kārtību](#)”, kā arī 2023. gada otrajā pusgadā izveidots pārbaudes darbu saturs 2023./2024. mācību gadam centralizētajiem eksāmeniem par pamatizglītību un vidējo izglītību.

2023. gada beigās [veikta valsts pārbaudes darbu rezultātu statistiskā analīze](#), kas publicēta VISC tīmekļvietnē.

Iekļaujošā un speciālā izglītība

Galvenie uzdevumi:

- palīdzēt nodrošināt izglītojamiem ar speciālām vajadzībām kvalitatīvu, viņu spējām un attīstības līmenim atbilstošu izglītības procesu;
- nodrošināt Valsts pedagogiski medicīniskās komisijas (VPMK) darbību un sadarbību ar pašvaldību pedagogiski medicīniskajām komisijām;
- īstenot starptautisko sadarbību, piedalīties starptautiskajās programmās un projektos;
- sniegt metodisku atbalstu pašvaldībām un to institūcijām iekļaujošās un speciālās izglītības jomā.

Atbalsta sistēmas izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām izglītības pakalpojuma pieejamības nodrošināšanai ietvaros pārskata periodā notikušas 114 Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas sēdes, kuru laikā tika izvērtētas spējas, attīstības līmenis un veselības stāvoklis 706 izglītojamajiem, kā rezultātā izsniegti 548 atzinumi par atbilstošas izglītības programmas apguvi, izskatīti 3 strīdu gadījumi, konsultācijas saņēmuši 158 izglītojamie.

Sagatavots Ministru kabineta noteikumu grozījumu projekts “Grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 16. oktobra noteikumos Nr. 709 “Noteikumi par pedagoģiski medicīniskajām komisijām””, kurš pieņemts Ministru kabinetā 2023.gada 6.jūnijā. Atbilstoši šiem grozījumiem precizētas un VISC tīmekļvietnē ievietotas “Metodiskās rekomendācijas pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju sēžu darba organizēšanai”, lai noteiktu vienotu rīcību komisijas darba organizēšanā. Precizēti un papildināti metodiskie ieteikumi “Atbalsta komandas darba organizācija izglītības iestādē” un “Atbalsta pasākumu nodrošināšana izglītības iestādēs”, kuri pieejami VISC tīmekļvietnē.

Lai iepazīstinātu speciālo un vispārīzglītojošo mācību iestāžu pedagogus ar jaunākajām atziņām speciālajā un iekļaujošajā izglītībā, VISC Iekļaujošās un speciālās izglītības nodaļa organizēja 12 tiešsaistes seminārus par aktuālām speciālās un iekļaujošās izglītības tēmām. Tiešsaistes seminārus tiešsaistē un ierakstā noskatījās vairāk nekā 10000 skatītāju. Pēc katra tiešsaistes semināra Iekļaujošās un speciālās izglītības nodaļas ekspertes un semināra lektori atbildēja uz skatītāju uzdotajiem jautājumiem, kā arī VISC tīmekļa vietnē tika publicēts semināra satura apraksts, prezentācijas un saite uz ierakstu.

2023. gadā tika rīkoti šādi tiešsaistes semināri:

- “Atbalsts skolēniem no citām valstīm mācību satura apgūvē” (sadarbībā ar Rīgas 93.vidusskolu). Seminārā Rīgas 93. vidusskolas izglītības metodiķe darbā ar jauniebraucējiem kopā ar kolēģiem pastāstīja par skolas pieredzi darbā ar bēgļiem, patvēruma meklētājiem un Ukrainas civiliedzīvotājiem.
- “Atbalsta iespējas pirmsskolas vecuma bērniem ar komunikācijas traucējumiem” sadarbībā ar Liepājas Līvupes pamatskolu – attīstības centru. Seminārā Liepājas Līvupes pamatskolas-attīstības centra direktore pastāstīja par iestādes darbības galvenajiem virzieniem un atbalsta komandas sadarbību komunikācijas veicināšanā.
- “Atbalsta pasākumi skolēniem ar dzirdes traucējumiem iekļaujošā izglītībā” sadarbībā ar Valmieras Gaujas krasta vidusskolu-attīstības centru. Tiešsaistes seminārā tika sniegta informācija par atbalsta pasākumu nodrošināšanu skolēniem ar dzirdes traucējumiem, sniedza praktiskus ieteikumus, kā palīdzēt skolēniem ar dzirdes traucējumiem mācību satura apgūvē.
- “Kad redzes traucējums var kļūt par iemeslu mācīšanās grūtībām?” sadarbībā ar Rīgas Strazdumuižas vidusskolu-attīstības centru. Tiešsaistes seminārā tika sniegta informācija par to, kā redzes traucējums var ietekmēt bērna spēju uztvert informāciju, kā arī apgūt nepieciešamās prasmes un iemaņas.
- "Individuālais uzvedības korekcijas plāns". Tiešsaistes seminārā VISC Iekļaujošās un speciālās izglītības nodaļas vecākā eksperte Ilze Ābelniece sniedza izglītojošu informāciju par sadarbību ar vecākiem, kolēģiem, izglītības iestādes vadību, kā arī palīdzības koordinēšanu veidojot individuālo uzvedības korekcijas un krīzes situācijas plānu.
- “Starpinstitūciju sadarbība bērnu atbalstam pirmsskolā” sadarbībā ar Tukuma novada pirmsskolas izglītības iestādi “Vālodzīte”. Tiešsaistes seminārā Tukuma novada pirmsskolas izglītības iestādes “Vālodzīte” direktore pastāstīja par sadarbības iespējām ar citām institūcijām gadījumos, ja bērniem/vecākiem/skolotājiem ir nepieciešama palīdzība pēc iespējas agrāk.
- “Dažādība pirmsskolā un individuāla pieeja traucējuma korekcijai” sadarbībā ar Rīgas pirmsskolas izglītības iestādi “Pūcīte”. Seminārā tika pārrunāti izaicinājumi darbā ar bērniem, kuriem ir dažādi attīstības traucējumi un papildus mācīšanās vajadzības.
- “Digitālie mācību rīki un materiāli: izmantošanas iespējas speciālajā un iekļaujošajā izglītībā” sadarbībā ar Inčukalna pirmsskolas izglītības iestādi “Minka”. Seminārā logopēde un speciālās izglītības skolotāja pastāstīja par jēgpilnu digitālo rīku un materiālu izmantošanu skolotāja un atbalsta speciālistu ikdienas darbā.

- “Vardarbības prevencija jauniešu vidū” sadarbībā ar centru “Marta”. Tiešsaistes seminārā centra “Marta” Jaunatnes programmu vadītāja iepazīstināja ar pētījuma “Jauniešu labklājība un vardarbība Latvijā” (2021-2022) datiem un pastāstīja par Centra MARTA Jaunatnes programmām, kā arī profesionālas palīdzības iespējām/atbalstu grūtās dzīves situācijās.
- “KiVa – profilakses un intervences programma bulinga izplatības mazināšanai skolu vidē” sadarbībā ar Valsts kancelejas Pārresoru koordinācijas departamentu. Tiešsaistes seminārā Valsts kancelejas Pārresoru koordinācijas departamenta konsultante un KiVa trenere pastāstīja par bulinga izplatību skolās Latvijā un KiVa programmas piedāvāto pieeju problēmas risināšanā.
- “Dauna sindroms Latvijā” sadarbībā ar Valsts izglītības attīstības aģentūras Karjeras atbalsta un informācijas nodaļu. Seminārā tika sniegta informācija par galvenajiem principiem, veidojot iekļaujošu vidi un atbalsta sistēmu bērniem ar Dauna sindromu.
- “Atbalsts jauniešiem ar dažādām izglītības vajadzībām pēc pamatskolas pabeigšanas” sadarbībā ar Valsts izglītības attīstības aģentūras Karjeras atbalsta un informācijas nodaļu. Seminārā tika sniegta informācija, kur skolēniem ar speciālajām vajadzībām meklēt un kā atrast informāciju par profesionālās izglītības iespējām pēc 9. un 12. klases.

Pārskata periodā Iekļaujošās un speciālās izglītības nodaļa noorganizēja četrus divu dienu profesionālās kompetences pilnveides pasākumus pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju speciālistiem:

- semināru pedagoģiski medicīnisko komisiju vadītājiem “Izglītojamo faktisko vajadzību atpazīšana, atbalsta pasākumu noteikšana un izvērtēšanas rezultātā iegūtās informācijas apkopošana, lēmuma pieņemšana un programmas un atbalsta pasākumu ievadīšana Valsts un pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju informācijas sistēmā”;
- semināru pedagoģiski medicīnisko komisiju speciālajiem pedagogiem “Izglītojamo faktisko vajadzību atpazīšana, atbalsta pasākumu noteikšana un to ievadīšana Valsts un pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju informācijas sistēmā”;
- semināru pedagoģiski medicīnisko komisiju psihologiem par tēmu “Izpratne par izglītojamā intelektuālo grūtību veidošanās iemesliem, to ietekmi uz bērna intelektuālajām un kognitīvajām spējām un mācību sasniegumiem, šīs informācijas integrēšana psiholoģiskajā izvērtēšanā, faktisko vajadzību noteikšanā, atzinuma sniegšanā un atbalsta pasākumu ieteikšanā, veicot ierakstus Valsts un pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju informācijas sistēmā”;
- semināru pedagoģiski medicīnisko komisiju logopēdiem par tēmu “Agrīna garīgās veselības riska pazīmju identificēšana un atbalsta pasākumu nodrošināšana izglītojamiem ar garīgās veselības traucējumiem pirmsskolas un sākumskolas posmā, šīs informācijas integrēšana logopēdiskajā izvērtēšanā, faktisko vajadzību noteikšanā, atzinuma sniegšanā un atbalsta pasākumu ieteikšanā, veicot ierakstus Valsts un pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju informācijas sistēmā”.

Profesionālās izglītības saturs

Galvenie uzdevumi:

- profesionālās pamatizglītības, arodizglītības, profesionālās vidējās, profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides un profesionālās ievirzes izglītības saturs izstrādes nodrošināšana atbilstoši valsts izglītības un profesiju standartiem;
- sniegt metodisko atbalstu un izvērtēt izglītības iestāžu izstrādāto profesionālo izglītības programmu atbilstību normatīvo aktu prasībām;
- koordinēt profesionālās izglītības standartiem atbilstošas profesionālās izglītības programmu paraugu izstrādi;
- koordinēt un nodrošināt profesiju standartu, profesionālo kvalifikācijas prasību un nozares kvalifikāciju struktūru izstrādi, izvērtēšanu un turpmāko virzību;
- sadarboties ar nozaru ekspertu padomēm, ministrijām un citām organizācijām

- profesionālās izglītības satura ieviešanas un pilnveides nodrošināšanai;
- pilnveidot profesionālās izglītības normatīvos regulējumus, sekmīgai profesionālās izglītības reformas īstenošanai.

Turpinoties profesionālās izglītības reformai, 2023. gadā nodrošināta dalība attiecīgo Ministru kabineta noteikumu izstrādes darba grupās:

- izstrādāti Ministru kabineta 2023. gada 31. oktobra noteikumi Nr. 615 “Profesionālo kvalifikāciju saraksts, kurām obligāti piemērojamas profesijas standartā ietvertās attiecīgās profesionālās kvalifikācijas prasības, un profesionālās kvalifikācijas prasību publiskošanas kārtība”. Līdz ar to VISC publicējis profesionālās kvalifikācijas ar profesijas standartā iekļautajām profesionālās kvalifikācijas prasībām;
- pamatojoties uz IZM 2023. gada 13. janvāra rīkojumu “Par profesijas standartu un profesionālās kvalifikācijas prasību izstrādes un apstiprināšanas kārtības maiņas ekspertu darba grupas izveidi” un tajā deleģētajiem uzdevumiem un Profesionālās izglītības likuma deleģējumu, izstrādāts Ministru kabineta noteikumu projekts (23-TA-945) “Nozares kvalifikāciju struktūras un profesijas standarta un tajā ietvertu profesionālās kvalifikācijas prasību izstrādes un aktualizācijas kārtība”.

2023. gadā izvērtētas 196 profesionālās izglītības programmas, tai skaitā nodrošināta 7 modulāro profesionālās izglītības programmu paraugu aktualizācija. Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējā sadarbības apakšpadomē saskaņoti 42 profesiju standarti un profesionālās kvalifikācijas prasības, kā arī saskaņotas 15 Nozaru ekspertu padomju aktualizētās nozaru kvalifikāciju struktūras.

Pārskata periodā VISC īstenojis metodisko sadarbību ar profesionālās izglītības iestādēm, nodrošinājis dalību semināros par profesionālās izglītības satura jautājumiem, 156 reizes sniedzis metodisko atbalstu, t.sk. piedaloties sanāksmēs, semināros un darba grupās. Ar mērķi veicināt profesionālās izglītības atbilstību darba tirgus prasībām, kā arī tās efektivitātes un kvalitātes paaugstināšanu un lai nodrošinātu nozaru attīstībai nepieciešamo speciālistu kvalitatīvu sagatavošanu, nodrošināta sadarbība ar Latvijas Darba devēju konfederāciju un Nozaru ekspertu padomēm.

VISC organizēja 5 metodiskās sanāksmes ar tehnikumiem atbilstoši Profesionālā izglītības likumā noteiktajam, ka tehnikumi reģiona vai nozares ietvaros īsteno metodisko darbu, savstarpēji pārrunājot jautājumus par profesionālās izglītības programmu paraugu izstrādi vai aktualizāciju, ieviešot profesionālās kvalifikācijas daļas, par Profesionālās izglītības pedagoga pilnveidi, par zaļo prasmju iekļaušanu profesionālās izglītības saturā, par jaunā normatīvā regulējuma piemērošanu, kā arī citus jautājumus.

2023. gadā priekšfinansējuma ietvaros ir uzsākts darbs pie 4.2.2.9. pasākuma “Izglītības procesa individualizācija un starpnozaru sadarbība profesionālās izglītības izcilībai” pirmo projekta iesniegumu atlases kārtas (Projekts 4.2.2.9) darbību īstenošanai nepieciešamo dokumentu izstrādes. Sākot no 2023. gada 1. jūnija, VISC priekšfinansējuma ietvaros sāka Projekta 4.2.2.9. iepirkuma darba uzdevumu izstrādi nozaru ekspertu padomju, VISC un profesionālās izglītības iestāžu savstarpējā sadarbības koordinācijas mehānisma izveidei un darba vidē balstītu mācību sadarbības un īstenošanas modeļa pilnveidei profesionālajā izglītībā, kas paredz prasības uzņēmumu ilgtermiņa sadarbībai ar izglītības iestādēm, izveidojot stabilu, ekonomiski efektīvu sadarbības sistēmu un veicinot STEM jomās absolventu skaita palielināšanos, tādējādi nodrošinot ekonomikas transformāciju. VISC Projekta 4.2.2.9. ietvaros izstrādāja metodisko materiālu “Metodiskie ieteikumi nozares kvalifikāciju struktūras aktualizācijai” un metodisko atbalsta materiālu “Ieteikumi profesionālās izglītības programmas parauga aktualizācijai ar ietvertām profesionālās kvalifikācijas daļām”.

2023. gadā arī uzsākta digitālās platformas “Profesionālās kvalifikāciju sistēma” izstrādei nepieciešamās tehniskās specifikācijas darba uzdevumu veidošana, pamatojoties uz ESF projekta „Profesionālās izglītības iestāžu efektīva pārvaldība un personāla kompetences pilnveide” (Vienošanās Nr. 8.5.3.0/16/I/001) ietvaros izstrādāto koncepciju “Elektroniskās Nozaru kvalifikācijas sistēmai (e-NKS)”.

Profesionālās izglītības pārbaudījumi

Galvenie uzdevumi:

- veikt centra izstrādāto profesionālās kvalifikācijas eksāmenu satura izveidi;
- izvērtēt un saskaņot profesionālās izglītības iestāžu sagatavoto profesionālās kvalifikācijas eksāmenu materiālus.

Izstrādātas programmas un sagatavots saturs 54 centralizētajiem profesionālās kvalifikācijas eksāmeņiem. Izvērtēti un saskaņoti 600 profesionālās izglītības iestāžu sagatavotie un iesniegtie eksāmenu materiāli.

Sniegtas konsultācijas profesionālās izglītības iestādēm par eksāmenu materiālu sagatavošanu atbilstoši metodikai un aktuālajiem normatīvajiem dokumentiem.

Plašākas skolēnu izglītības pieredzes sekmēšana

VISC plašākas skolēnu izglītības pieredzes sekmēšanai 2023. gadā īstenoja šādus **galvenos uzdevumus**:

- Nodrošināja metodisko atbalstu plašākas skolēnu izglītības pieredzes jomas koordinatoriem pašvaldībās, pašvaldību interešu izglītības speciālistiem un pedagogiem un bērnu nometņu vadītājiem.
- Sniedza informatīvo un metodisko atbalstu skolēnu pašpārvalžu jauniešiem un atbalsta personām pašpārvalžu darbības pilnveidei.
- Papildus plānotajiem uzdevumiem VISC sadarbībā ar pašvaldībām 2023. gadā īstenoja 2 atbalsta programmas Ukrainas bērniem un jauniešiem, lai mazinātu kara notikumu izraisīto psihoemocionālo spriedzi, kā arī stiprinātu bērnu etnisko identitāti un kopību ar Latvijā dzīvojošo ukraiņu kopienu:
1) Neformālās izglītības pasākumi, t.sk. latviešu valodas apguve Ukrainas bērniem un jauniešiem;
2) Nometnes Ukrainas un Latvijas bērniem un jauniešiem.

Atbalsta programma “Atbalsts Ukrainas un Latvijas bērnu un jauniešu nometnēm”

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2023. gada 23. maija rīkojumu Nr. 296, lai nodrošinātu atbalstu Ukrainas nepilngadīgajiem civiliedzīvotājiem dienas un diennakts nometņu organizēšanu, tika plānots nometnēs iesaistīt ~ 8000 Ukrainas un Latvijas bērnu, tam paredzot 1 800 000 EUR.

Nometnes organizētas ar mērķi nodrošināt atbalstu Ukrainas bērnu un jauniešu socializācijai un psihoemocionālajai labbūtībai, kā arī latviešu valodas praktizēšanai un prasmju pilnveidei, komunicējot un sadarbojoties gan savā starpā, gan ar Latvijas bērniem un jauniešiem daudzveidīgās radošajās norisēs un izglītojošās aktivitātēs kultūrizglītībā, vides izglītībā, tehniskajā jaunradē, sportā, veselīga dzīvesveida un drošības jautājumos.

Kopumā no 2023. gada 1. jūnija līdz 1. novembrim pašvaldībās tika organizētas 96 nometnes (65 – dienas nometnes, 31 – diennakts nometnes). Apkopojot informāciju par organizētajām nometnēm un iesaistīto bērnu skaitu, par valsts budžeta līdzekļiem īstenotas 96 nometnes ar 2862 dalībniekiem (1342 Ukrainas bērni, tostarp 151 bērns, kurš nav reģistrēts izglītības iestādē Latvijā, kā arī 1520 Latvijas bērni). Latvijas valstspilsētās ir notikušas 45 nometnes ar 1659 dalībniekiem, savukārt novados – 51 nometne ar 1203 dalībniekiem. Izlietotais finansējums – 831 062 EUR (46,17% no piešķirtā).

Atbalsta programma “Neformālās izglītības pasākumi, t.sk. latviešu valodas apguve, Ukrainas bērniem un jauniešiem”

VISC sadarbībā ar pašvaldībām 2023. gadā īstenoja atbalsta programmu Ukrainas bērniem un jauniešiem “Neformālās izglītības pasākumi, t.sk. latviešu valodas apguve, Ukrainas bērniem un jauniešiem”.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2023.gada 25.aprīļa rīkojumu Nr.232 (prot.Nr.22 16 §), tika plānots atbalsts 1 050 000 EUR apmērā, vienam bērnam paredzot 297 EUR.

VISC noslēdza sadarbības līgumus ar 35 pašvaldībām par kopējo finansējumu EUR 975 348 00. No tām programma tika īstenota 24 pašvaldībās, bet 11 pašvaldības, kuras bija noslēgušas līgumu ar VISC, tomēr programmu dažādu iemeslu dēļ neīstenoja un finansējumu neizmantoja.

Programmas īstenošanā vispār neiesaistījās 8 novadu pašvaldības: Augšdaugavas, Jēkabpils, Madonas, Preiļu, Salaspils, Līvānu, Olaines un Siguldas pašvaldības.

Atbalsta programmas īstenošanas gaitā pašvaldības sadarbībā ar pakalpojuma sniedzējiem nodrošināja Ukrainas bērnu dalību daudzveidīgos kultūras un sporta notikumos, apmeklējot kultūras vietas un iestādes, darbojoties radošajās aktivitātēs un vienlaikus praktizējot un nostiprinot latviešu valodas lietošanas prasmes. Visplašāk īstenotie pasākumi bija radošās darbnīcas, saliedēšanās pasākumi, latviešu valodas apguves nodarbības, konkursi, sporta spēles, mācību ekskursijas un pārgājieni, āra nodarbības.

Pie nozīmīgākajiem ieguvumiem programmas īstenošanas gaitā jāmin: emocionālās spriedzes un trauksmes mazināšana, lietderīgi un interesanti pavadīts brīvais laiks; komunikācija un sadarbība gan pašu Ukrainas civiliedzīvotāju vidū, gan ar Latvijas sabiedrību lokāli un plašākā kontekstā; ukraiņu bērnu iepazīšanās ar Latvijas vēsturi, kultūru, tradīcijām, dabu, kultūrvēsturisko vietu apmeklēšana, viesošanās zemnieku saimniecībās, pie uzņēmējiem utt., tādējādi veicinot integrēšanos Latvijas sabiedrībā.

Programmā no jūnija līdz decembrim iesaistījās 1257 Ukrainas bērni un jaunieši vecumā no 5 līdz 18 gadiem. Izlietotais finansējums: 236 790 EUR, t.i., 22.5% no piešķirtā finansējuma apjoma.

Analizējot datus par mērķauditoriju, secināts, ka programmā visvairāk tika iesaistīti bērni vecumā no 7 līdz 15 gadiem (64% no kopējā skaita), savukārt, vecumā no 16 līdz 18 gadiem iesaistījās 22% jauniešu, bet vecumposmā no 5 līdz 6 gadiem – 14% bērnu.

Programma visintensīvāk tika īstenota no augusta līdz novembrim.

Atbalsts izglītojamo pašpārvalžu darbības pilnveidei

Saskaņā ar Jaunatnes politikas valsts programmas 2023.–2025. pasākumiem Nr.1.3.4.un Nr.1.3.5. pārskata periodā nodrošināta profesionālā pilnveide izglītojamo pašpārvalžu atbalsta personām. Uzlabotas izglītojamo pašpārvalžu atbalsta personu kompetences, stiprināta savstarpējā sadarbība, nodrošināta labās prakses apmaiņa mācībās un individuālajās konsultācijās, kā arī īstenoja profesionālā pilnveide – kopā 214 dalībniekiem.

Saskaņā ar IZM rīkojumu Nr. 1-2e/23/284 “Par grozījumiem jaunatnes politikas valsts programmā 2023.–2025. gadam” ar 1.3.4. pasākuma jauno 2. rezultātu: “Mācību kurss pašpārvalžu konsultantiem” un 2.3.1. pasākuma jauno 2. rezultātu: “Divu dienu klātienes mācības izglītojamo pašpārvalžu dalībniekiem un viņu atbalsta personām” īstenoja pašpārvalžu koordinācija nacionālā mērogā. Noorganizētas divu dienu klātienes mācības 100 skolēniem un 50 atbalsta personām .

Ar Jaunatnes politikas valsts programmas 2023.–2025. gada finansējumu un sadarbībā ar biedrību “Pašpārvalžu atbalstam” 2023. gadā organizēti izglītojoši pasākumi gan pašpārvalžu konsultantiem, gan skolu pašpārvalžu dalībniekiem.

Aprīlī notikušas 11 individuālās konsultācijas “Nāc uz kafiju” pašpārvalžu atbalsta personām, kuru laikā risinātas tādas tēmas kā projektu īstenošana un dalība tajos, ideju ģenerēšana, dažādu jauniešu iekļaušana un sadarbība, līderība un pienākumu sadale, konsultanta lomas, pašpārvaldes struktūra, tās sastāva veidošana - dalīšana vecumos, darba plānošana, dokumentācija un idejas nākotnei.

27. aprīlī īstenots pedagogu profesionālās kompetences pilnveides seminārs “(Mācību gada) Beigas kā sākums”, kurā veicināta pašpārvalžu konsultantu izpratne par pašpārvaldes aktivitāšu un gada izvērtēšanas nozīmi un praktiskām metodēm, kā arī pilnveidota izpratne par pašpārvaldes nozīmi kā skolēnu / audzēkņu interešu un vajadzību pārstāvēniecību.

18. augustā notika profesionālās kompetences pilnveides seminārs (67 dalībnieki) “Pašpārvalžu konsultantu salidojums”, kurā dalībnieki apguva zināšanas par labvēlīgas vides radīšanu pieredzes apmaiņai,

par diskusiju sagatavošanu un vadīšanu, pasākumu plānošanas pamatprincipiem, tematisko darbnīcu organizēšanu, kā arī par neformālās izglītības metožu un principu izmantošanu darbībā.

26. oktobrī tiešsaistes sadarbības seminārā “Veido vidi līdzdalībai” pašpārvalžu atbalsta personas, izglītības iestāžu administrācijas pārstāvji, pašvaldību pārstāvji un jaunatnes lietu speciālisti, kopā 87 dalībnieki, diskutēja par skolēnu/ audzēkņu iesaisti labvēlīgas vides veidošanu izglītības iestādē un novadā. Tika meklētas atbildes uz jautājumiem: kā skolās veidot vidi, kurā skolēnu domām, idejām un iniciatīvām ir nozīme un jaunieši piedalās lēmumu pieņemšanā; kā daudzpusīga sadarbība var veicināt arī mācību procesu.

1.–2. decembrī Jūrmalā norisinājās Latvijā lielākais skolēnu pašpārvalžu forums “Iesaistes spējas un iespējas”, kas pulcēja 100 skolēnus un 50 pašpārvalžu konsultantus no 50 dažādām izglītības iestādēm Latvijā. Pasākums tika īstenots ar mērķi stiprināt pašpārvalžu dalībnieku izpratni par skolēnu vajadzību izziņāšanu, interešu pārstāvēšanu, dalību lēmumu pieņemšanā, kas sekmē aktīvu pilsonisko līdzdalību, veicināt pašpārvalžu pieredzes apmaiņu un potenciālu sadarbību ilgtermiņā, kā arī izziņāt nepieciešamību pēc nacionāla līmeņa skolēnu vajadzību pārstāvniecības organizācijas jeb Latvijas Skolēnu domes.

Pasākuma ietvaros tika nodrošināta 16 h profesionālās kompetences pilnveides kursu programma “Sadarbība un pieredzes pārnese kā resurss skolēnu pašpārvalžu konsultantu darba uzlabošanai” 50 pašpārvalžu konsultantiem par izglītības iestāžu pašpārvalžu darba pilnveidi un sadarbību ar skolas administrāciju. Būtiskākais secinājums – nepieciešams stiprināt skolu administrācijas komandu izpratni par skolēnu/audzēkņu līdzdalības nozīmi mācību satura apgūvē un pilsonisko kompetenču stiprināšanā.

Metodiskais atbalsts audzināšanas/ plašākas skolēnu izglītības pieredzes īstenošanai

Lai nodrošinātu metodisko atbalstu un profesionālo pilnveidi izglītības iestāžu dienesta viesnīcu audzinātājiem par jauniešu seksuālās audzināšanas jautājumiem, 2023. gada 8.–9. jūnijā organizēts pedagogu profesionālās kompetences pilnveides seminārs “Jauniešu seksualitāte. Saprast. Vērtēt. Rīkoties.”

Lai nodrošinātu metodisko atbalstu izglītības iestāžu plašākas skolēnu izglītības pieredzes koordinatoriem, 2023. gada 5. oktobrī organizēts informatīvi izglītojošs seminārs “Aktualitātes plašākas skolēnu izglītības pieredzes jomā 2023./2024.m.g.”.

Ar VISC metodisko atbalstu Latvijas izglītības iestādēs 2023. gadā sākts īstenot skolēnu pilsoniskās līdzdalības projekts “Mana dažādā – vienīgā Latvija”, kas veltīts Latvijas Republikas 105. dzimšanas dienai un valsts svētku svinēšanai.

Atbalsts interešu izglītības īstenošanai

Pārskata periodā notika vairāki pasākumi pašvaldību interešu izglītības speciālistu un interešu izglītības iestāžu atbalstam:

- Informatīvi izglītojošs seminārs, kurā sniegta informācija par VISC strukturālajām izmaiņām, VISC organizētajiem pasākumiem interešu izglītībā, uzdevumiem valdības rīcības plānā saistībā ar interešu izglītību un aktualitātēm normatīvo aktu izstrādē;

- Informatīvi izglītojošs seminārs par aktualitātēm interešu izglītībā 2023./2024. mācību gadā, aktualitātēm normatīvajos aktos, plānotajiem pasākumiem interešu kultūrizglītībā, t.sk. sākot gatavojamos XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem;

- Ikgadējais interešu izglītības speciālistu, metodiķu profesionālās kompetences pilnveides un pieredzes apmaiņas seminārs, kurā 45 semināra dalībnieki varēja iepazīties ar labās prakses piemēriem interešu izglītības piedāvājumā Jelgavas valstspilsētā un dalīties pieredzē;

- Sadarbībā ar Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departamentu no Rīgā notika 36 stundu pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursi “Mūsdienīga interešu izglītības procesa vadība interešu izglītības iestādē” interešu izglītības metodiķiem un interešu izglītības iestāžu vadītājiem (31 dalībnieks). Kursos īpaša uzmanība tika pievērsta tādām tēmām kā plašākas skolēni izglītības pieredzes iegūšana interešu izglītībā, atbalsts izglītojamo kompetenču attīstībai interešu izglītības programmās, izglītības vides nozīme izglītojamā radošuma attīstīšanā, radošā partnerība izglītības vidē pašvaldībā,

izglītojamo motivēšana un ieinteresēšana STEM jomas interešu izglītības programmās, efektīva plānošana, pedagoģiskās sadarbības un vienotas metodiskas vadības veicināšana interešu izglītībā.

Pakāpeniski pārejot uz mācībām valsts valodā, lai nodrošinātu izglītojamajiem iespēju apgūt mazākumtautību valodu, tradīcijas, kultūru interešu izglītībā, pirmo reizi tika strādāts pie noteiktas interešu izglītības programmas parauga sagatavošanas un izstrādāti un pieņemti Ministru kabineta 2023. gada 29. augusta noteikumi Nr. 494. "Noteikumi par mazākumtautību valodas un kultūrvēstures interešu izglītības programmas paraugu un tās īstenošanas vadlīnijām". Noteikumu izstrādes laikā tika nodrošināts informatīvs un konsultatīvs atbalsts interesentiem.

Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstīšana

VISC nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanā un pilnveidē 2023. gadā īstenoja šādus galvenos uzdevumus:

- Turpināja gatavošanos XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem, sagatavojot svētku programmas projektu, mākslinieciskajā padomē apstiprinot svētku programmu radošās darba grupas, organizējot starpsvētku pasākumus;
- Nodrošināja nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanā iesaistīto interešu izglītības pedagogu profesionālās kompetences pilnveidi semināros unursos;
- Sniedza metodisko atbalstu, t.sk. gatavoja metodiskos līdzekļus koprepertuāra apguvei.

Ar Izglītības un zinātnes ministrijas 2023. gada 6. aprīļa rīkojumu "Par XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku mākslinieciskās padomes izveidošanu" tika [apstiprināts svētku mākslinieciskās padomes sastāvs](#). Mākslinieciskā padome uz sēdēm sanāca 10. maijā, 14. jūnijā, 13. septembrī, 22. novembrī un [apstiprināja gan svētku koncertu mākslinieciskās koncepcijas, gan repertuāru, gan programmu radošās darba grupas: mākslinieciskos vadītājus, režisorus, scenogrāfus, muzikālos vadītājus, gaismu un skaņas māksliniekus](#).

Gatavojoties XIII Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem, tika organizēti repertuāra apguves semināri:

- 3.–4. oktobrī PIKC "Rīgas Tehniskā koledža" notika tautas deju kolektīvu vadītāju un virsvadītāju repertuāra apguves seminārs, gatavojoties XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku deju lielkoncertam "Es atvēru Laimas dārzu". Tika nodrošināta 17 horeogrāfiju metodiska apguve 426 semināra dalībniekiem, deju demonstrējumu nodrošināja 17 deju kolektīvi no Rīgas, Jelgavas, Ķekavas, Lielvārdes, Jaunpiebalgas, Ādaži, Druvas, Kandavas.
- 26. oktobrī LU Lielajā aulā pulcējās vairāk nekā 200 skolu koru diriģenti, kuri tika iepazīstināti ar Svētku Noslēguma koncerta ideju Mežaparka Lielajā estrādē un plānoto repertuāru. Semināra dalībnieki noklausījās 15 iecerētās dziesmas astoņu Rīgas skolu koru izpildījumā.

Lai nodrošinātu bērniem un jauniešiem iespējas kultūras izpratnes attīstīšanai un pašizpaušmei mākslā, kā arī aktīvai līdzdalībai, VISC 2023. gadā organizēja vai atbalstīja vairākus tradicionālus kultūrizglītības pasākumus:

- XI Latvijas zēnu koru salidojums "Puikas! Dziedāsim!" pulcēja 1509 dalībniekus no 45 Latvijas zēnu koriem;
- 24. Tautas deju festivāls "Latvju bērni danci veda". Festivāla mērķis – radīt motivāciju skatuviskās tautas dejas tradīcijas kopšanai un tālāk nodošanai nākamajām paaudzēm, kā arī stiprināt kopdejošanu;
- VI Latvijas bērnu un jauniešu Mākslas un mūzikas festivāls "Toņi un pustoņi". Pasākumā piedalījās skolēni, kuru darbi (kopā 324 vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas darbi) tika izvietoti izstādē "150 Dziesmu un deju svētku 150 toņi un pustoņi" Ziemeļblāzmas kultūras pils telpās. Pasākumā varēja apskatīt arī 26 tērpu kolekcijas;

- III Latvijas izglītības iestāžu simfonisko orķestru, kamerorķestru un stīgu orķestru festivāls “Con Anima”, kurā piedalījās 5 kolektīvi ar 240 dalībniekiem;
- Latvijas izglītības iestāžu seši pūtēju orķestri ar 320 dalībniekiem tradicionāli uzstājās ar *defile* programmu un pūtēju orķestru koncertu 4.maijā Brīvības laukumā, Rīgā;
- Bērnu un jauniešu folkloras kopu nacionālais sarīkojums “Pulkā eimu, pulkā teku”, kura tēma šogad bija „Amati latviešu folklorā”;
- Latvijas izglītības iestāžu vokāli instrumentālo ansambļu, instrumentālo kolektīvu un popgrupu video festivāls “No baroka līdz rokam”;
- Bērnu un jauniešu vokālo ansambļu konkurss “Balsis”, kurā piedalījās 75 vokālie ansambļi ar 689 dalībniekiem;
- 33 novados un pilsētās notika skolu jaunatnes tautas deju kolektīvu radošie koncerti, kā arī deju kolektīvu radošais pasākums “Spēlēju un dancoju”;
- Jaunrades deju konkurss “Mēs un deja”, piedaloties 900 dejotājiem no 24 deju kolektīviem, kuri izdejoja 25 horeogrāfu dejas;
- Ar katru gadu arvien vairāk skolēnu iesaistās skatuves runas konkursā, un 2023. gada tika izvērtēti 394 dalībnieki no 30 novadiem un 5 valstspilsētām;
- Sešpadsmitais Latvijas bērnu un jauniešu teātru festivāls “..un es iešu un iešu!” ar vairāk nekā 500 dalībniekiem;
- 51. Starptautiskajam bērnu mākslas konkursam – izstādei “Lidice – 2023” tika iesūtīti 1167 skolēnu darbi. Tos izvērtējot, Latvijas kārtas apbalvošanai un nosūtīšanai uz konkursu Lidicē (Čehijā) tika izvirzīti 126 darbi, no kuriem 12 saņēma arī Čehijas vēstniecības simpātiju balvas. Konkursa darbi tika ievietoti Rīgas Interesu izglītības metodiskā centra veidotajā digitālajā katalogā;
- Notika tradicionālie konkursi nemateriālā kultūras mantojuma apgūšanas un pārmantošanas programmas “Pulkā eimu, pulkā teku” ietvaros: stāstnieku konkursa “Anekdošu virpulis 2023” finālā 1.aprīlī piedalījās 44 jokotāji no visas Latvijas, tradicionālās dziedāšanas konkursa “Dziesmu dzied, kāda bija 2023”, tradicionālās muzicēšanas konkursa “Klaberjakte 2023” un tradicionālās dejošanas konkursa “Vedam danci 2023” fināls notika Rīgas Latviešu biedrības namā, Konkursos piedalījušies vairāk nekā 500 dalībnieku. Savukārt stāstnieku konkursā “Teci, teci, valodiņa 2023” piedalījās 129 jaunie stāstnieki.

Pārskata gadā arī tika īstenotas vairāki pasākumi interešu izglītības pedagogu profesionālās kompetences pilnveidei:

- Folkloras skolotāju un metodiķu seminārs/ Vasaras skola, kurā piedalījās 47 dalībnieki, tika pievērsta uzmanība Sēlijas mantojumam, dziedāšanas un tradicionālās muzicēšanas prasmju mūsdienu kontekstam, kas bija 2023. gada Nemateriālā kultūras mantojuma apgūšanas un pārmantošanas programmas “Pulkā eimu, pulkā teku” gada tēma;

- Skatuviskās tautas dejas mācīšanas saturs, metodika un īstenošanas pilnveide (65 dalībnieki);

- Mūsdienu deju mācību programmu veidošana un mācību metožu lietošana (50 dalībnieki);

- Skolēnu kultūras identitātes veidošana un attīstīšana, līdzdarbojoties kultūras mantojuma saglabāšanā un tradīciju pārmantošanā (50 dalībnieki);

- Metodes instrumentspēles apgūvē skolēnu vokāli instrumentālajos ansambļos un instrumentālajos kolektīvos (30 dalībnieki);

- Mācīšanas un mācīšanās prasmju izkopšana pūtēju orķestru darbībā (65 dalībnieki);

- Skolēnu radošās darbības attīstīšana koru un vokālo ansambļu nodarbībās (52 dalībnieki);

- Nemateriālā kultūras mantojuma apgūšana un pārmantošana lokālo tradīciju kontekstā (56 dalībnieki);

- Nemateriālā kultūras mantojuma un lokālo tradīciju daudzveidība: skaņa, skaņu ainava un skaņveide (60 dalībnieki).

Bērnu nometņu vadītāju sagatavošana un informācija par bērnu nometnēm

Pārskata periodā tīmekļa vietnē www.nometnes.gov.lv reģistrētas 2179 bērnu nometnes, savukārt bērnu nometņu vadītāju sagatavošanas (programma 72 stundu apjomā) un profesionālās pilnveides (programma 36 stundu apjomā) kursus beiguši un bērnu nometņu vadītāja apliecības ieguvuši 674 kursu dalībnieki.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu kursu norisi, nodarbības vadīja profesionāli lektori no valsts institūcijām, nevalstiskā un privātā sektora (Valsts ugunsdrošības un glābšanas dienesta, Pārtikas un veterinārā dienesta, Veselības inspekcijas, Bērnu aizsardzības centra, SIA "Pieaugušo Izglītības centra MINERVA", SIA "Jardi", Juridiskā biroja SIA "Buķis&Fleitmane", āra dzīves apmācību centra "Pelēkais vilks", nodibinājuma "Centrs Dardedze"). Salīdzinot ar 2022. gadu, kursu dalībnieku skaits, kuri saņēmuši bērnu nometņu vadītāju apliecības, ir būtiski palielinājies (2022. gadā – 518 dalībnieki). Apkopojot kursu izvērtējumu no dalībnieku puses, secināms, ka 2023. gadā uzlabojušies gan kursu organizēšanas, gan lektoru darba novērtējuma rādītāji.

Sadarbībā ar biedrību "Mellene" 2023. gada 2. un 3. decembrī pedagogiem, nometņu organizētājiem un vadītājiem noorganizēts profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas mācību seminārs, kurā piedalījās 69 dalībnieki. Seminārā notika nodarbības psihologa vadībā par tādām tēmām kā atbalsts nometņu personālam darbā ar dalībniekiem, kuriem ir uzvedības traucējumi, stresa menedžments, izdegšanas profilakse, organizējot un vadot nometnes, kā arī pieredzējušu nometņu vadītāju organizētas pieredzes apmaiņas nodarbības: pieredze finansējuma piesaistei nometnēs, sadarbības un saliedēšanas metodes nometnes komandas veidošanā, spēļu metožu un aktivitāšu lietojums nometnēs, starptautisko nometņu organizēšana.

2023. gadā sadarbībā ar SIA „DIVI grupa” ir veikti uzlabojumi tīmekļa vietnē www.nometnes.gov.lv: izmaiņas sistēmā atbilstoši grozījumiem MK noteikumos Nr. 981 "Bērnu nometņu organizēšanas un darbības kārtība", sistēmas drošības uzlabojumi u.c.

Regulāri aktualizēta informācija par bērnu nometņu organizēšanas jautājumiem vietnē www.nometnes.gov.lv, uzturēta un papildināta bērnu nometņu vadītāju datu bāze, sniegtas konsultācijas bērnu nometņu organizēšanas jomā.

Sadarbības projekti un programmas

Galvenais uzdevums:

- Starptautiskās sadarbības projektu īstenošana, līdzdalība citu iestāžu un organizāciju īstenotajās starptautisko projektu aktivitātēs Latvijā un ārvalstīs.

2023. gadā VISC Starptautisko projektu nodaļa pabeidza trīs Erasmus+ KA2 aktivitātes projektu īstenošanu:

- 1) "LeCole: Learners as Co-creators of Their Own Learning" (Nr. 2020-1-LV01-KA201-077454). *LeCole* projektā partneri apkopoja labās prakses piemērus partnervalstīs, kā skolēni tiek iesaistīti sava mācību procesa veidošanā un kādas jaunas pieejas un metodes pedagogi izmanto, lai veicinātu jēgpilnu un mērķtiecīgu mācīšanās procesu; apzināja iespējamus šķēršļus, kas skolēniem traucē būt par sava mācību procesa veidotājiem; izpētīja iespējamus atbalsta sniegšanas veidus pedagogiem, lai sekmētu skolēnu līdzdalību mācību procesa veidošanā; sagatavoja raidierakstu ciklu skolotājiem, kurā iekļautas sarunas ar pedagogiem, kā arī izglītojoši atbalsta materiāli par jaunām pedagoģiskajām pieejām, metodēm un to ieviešanu praksē;
- 2) "2BDigital – Digital competences for a successful adaptation and engagement to on-line VET teaching and learning" (Nr. 2020-1-ES01-KA226-VET-096090). Projektā *2BDigital* izveidots 2BDigital caurviju kompetenču ietvars, definējot prasmes veiksmīgām mācībām, darbam un aktīvai dalībai mūsdienu digitālajā sabiedrībā; izstrādāta metodoloģija un atvērtais tiešsaistes kurss (MOOC) profesionālās izglītības iestāžu pedagogu digitālo prasmju pilnveidei un izglītojamo caurviju prasmju attīstīšanai; izveidots tiešsaistes rīks caurviju kompetenču novērtēšanai tiešsaistē;
- 3) Good DEEDs – Digital Energy Efficiency Designers (Nr 2020-1-IT01-KA226-VET-009143). *GoodDEEDs* projektā tika izstrādāts un pilotēts Pedagogu profesionālās pilnveides kurss par digitālās

enerģijas patēriņu un pārvaldību. Kurša laikā dalībnieki iepazinās ar energoefektivitātes pamatjēdzieniem, digitālās CO2 pēdas nospieduma novērtēšanas metodēm un veica nelielus pašpārbaudes uzdevumus. Iegūto zināšanu pielietošanai praksē, tika piedāvāts digitālo ierīču enerģijas patēriņa kalkulators, plāns un piemēri, kā veikt digitālo ierīču un programmatūru enerģijas patēriņu iestādē vai uzņēmumā.

Pārskata periodā turpinājās šādu starptautiskās sadarbības projekta īstenošana:

▪ **ES Erasmus+ KA2 projekts “InClass – Teleklātbūtnes roboti mācību stundā” (Nr: KA220-SCH-2021-018).**

Projekta mērķis ir uzlabot to skolēnu, kas mācās attālināti, veiksmīgāku iekļaušanos mācību procesā, kā arī veicināt starpkultūru pieredzes apmaiņu un svešvalodu apguvi izmantojot klātesamības robotus.

Jaunākie tehnoloģiju sasniegumi sniedz skolēniem jaunas iespējas veiksmīgāk sekot mācību procesam un uzturēt sociālo saikni ar klasesbiedriem, ja tie slimības vai citu iemeslu dēļ, ilgstoši nevar klātienē apmeklēt mācību iestādi. Teleklātbūtnes roboti ir viens no risinājumiem, kas ļauj šādiem skolēniem veiksmīgāk sekot mācību procesam un atvieglo atgriešanos skolas vidē. Šobrīd pieejamie pētījumi par teleklātbūtnes robotu izmantošanu mācību iestādēs nepilnīgi atspoguļo visu iesaistīto pušu – skolēna, klasesbiedru un pedagoga pieredzi. Tāpēc nepieciešams veikt izpēti, lai varētu piedāvāt skolu vadībai un pedagogiem uz pierādījumiem balstītus ieteikumus un atbalstu teleklātbūtnes robotu izmantošanas uzsākšanai.

Pārskata periodā ir notikusi robota iegāde, identificētas izglītības iestādes un notikusi robota izmēģināšana.

▪ **ES Erasmus+ KA2 Stratēģiskās partnerības projekts “COSERE – Koleģiāls atbalsts izturībai un izaugsmei izglītībā” (Nr: KA220-SCH-72E02DBB_22).**

Projekts COSERE turpina CoDe projekta ideju par atbalsta nodrošināšanu pedagogiem. Projekta mērķi ir 1) apzināt skolu vadītāju izglītības vajadzības, lai atbalstītu viņu centienus pilnveidot koleģiāla atbalsta un savstarpējās mācīšanās kultūru izglītības iestādē; 2) veicināt pedagoga izpratni par dažādām atbalsta formām un to ietekmi uz personāla un skolas attīstību, izmēģinot tās praksē, un īstenojot pedagoga profesionālās kompetences pilnveides kursu; 3) iepazīt konsorcijs partneru labās prakses piemērus un padziļināt zināšanas par dažāda veida koleģiālo atbalstu, savstarpējo mācīšanos un inovācijām profesionālās kompetences pilnveides kursu veidošanā un ieviešanā. Pārskata periodā ir notikušas 2 mācību vizītes Brno, Čehijā un Virdžīnijā, Īrija. Vizīšu laikā dalībnieki iepazinās ar labo partneru pieredzi koleģiāla atbalsta nodrošināšanā pedagogiem.

▪ **ES Erasmus+ KA3 aktivitātes “Atbalsts politikas reformām” projekts Erasmus+ programmas projekts “Mācīt Būt: Atbalsts pedagogu profesionālajai izaugsmei un labklājībai sociāli emocionālās mācīšanās jomā” (Nr. 626155-EPP-1-2020-2-LT- EPPKA3-PI-POLICY).**

Projekta mērķis ir izveidot tiešsaistes programmu skolotāju profesionālās labklājības veicināšanai, ievērojot labākās prakses piemērus visās partneru valstīs. Pārskata periodā programma tika izstrādāta un pilotēta skolu komandām, lai izmēģinātu profesionālās pilnveides tiešsaistes kursu un spēli. Visa gada garumā turpinājās projekta pētnieciskais darbs¹.

▪ **Erasmus + Nozaru prasmju apvienības projekts “WeSkill – Labjūtes un Spa tūrisma nozares prasmju attīstība” (Nr 621401-EPP-1-2020-1-BG- EPPKA2-SSA).**

Projekta mērķis ir veicināt Labjūtes un Spa tūrisma nozares personāla kapacitātes celšanu, attīstot nepieciešamās prasmes, kā arī veicināt efektīvu sadarbību starp nozari un profesionālajām izglītības iestādēm. Projekta gaitā tiek saskaņotas profesionālajā izglītībā apgūstamās prasmes ar darba tirgus vajadzībām, veicināta sinerģija starp izglītības un darba sektoriem, pilnveidotas nozares darbinieku profesionālās prasmes, piedāvājot modernu un personalizētu izglītojošu platformu.

Pārskata gadā tika pabeigta mācību materiālu veidošana 5 mācību programmu moduļiem labjūtes un Spa tūrisma jomā un uzsākta mācību materiālu tulkošana.

¹ Projekta tīmekļvietne: <https://teachingtobe.eu/>

▪ **ES Erasmus+ KA2 aktivitātes ”Profesionālās izcilības centri” projekts “3LoE – Trīs līmeņu profesionālās izcilības centri: kvalifikācija, uzņēmējdarbība un inovācijas zaļajā ekonomikā” (Nr: 620870-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-VET-COVE)².**

Projekta galvenā prioritāte ir visaptveroša zaļo prasmju nodrošināšana, lai risinātu enerģētikas, klimata un vides aizsardzības problēmas. Projektā ir apvienojušies 24 partneri no 7 valstīm ar mērķi katrā no projekta dalībvalstīm izveidot profesionālās izcilības centru, kas īstenos dažādas izglītības programmas un pasākumus saistībā ar zaļo ekonomiku, digitalizāciju un uzņēmējdarbību, tādējādi nodrošinot mazos un vidējos uzņēmumus (MVU) ar jauniem izglītotiem profesionāļiem un stiprinot to konkurētspēju videi draudzīgā ekonomikā.

Projekta uzdevumi ir īstenot duālas/darba vidē balstītas izglītības programmas profesionālajā un augstākajā izglītībā, nodrošinot intensīvu sadarbību starp profesionālās izcilības centriem un uzņēmumiem; izveidot ilgtspējīgas partnerības starp profesionālās izcilības centriem un MVU, pilnveidot MVU vadītāju un darbinieku prasmes zaļajā ekonomikā un veicināt uzņēmējdarbību zaļajā ekonomikā, palielinot jaunuzņēmumu skaitu un to darbības kvalitāti.

Pārskata periodā projekta aktivitātes notika gan attālināti, gan klātienē. Maijā projekta partneri tikās mācībās Barselonā. 2023. gada rudenī Ščecinā notika Projekta partneru sanāksme.

▪ **Erasmus+ Projekts ”GreenMICRED Pathways: Mūžizglītības iespējas pieaugušajiem paaugstināt kvalifikāciju vai pārkvalificēties” Nr. 101087539 ERASMUS-EDU-2022-PI-FORWARD.**

Projektā *GreenMICRED Pathways* tiek veidota sistēmiska pieeja zaļo prasmju atzīšanai. Projekta konsorcijs, kurā ir partneri no valsts un pašvaldību iestādēm, uzņēmumus pārstāvošām organizācijām, universitātēm, profesionālās izglītības un pieaugušo izglītības centriem, kopīgi strādā pie mikro kvalifikāciju ietvara izveides, mācību programmām, resursiem un mācību platformām, tādējādi veicinot pieaugušo mūžizglītības iespējas.

Pārskata gadā izveidots pārskats par ES valstu politiku saistībā ar mikro kvalifikāciju piešķiršanu un zaļajām prasmēm.

Turpmākie projekta uzdevumi ir:

- Izstrādāt īsa kursa moduļu programmu zaļo prasmju apguvei pieaugušajiem profesionālās izglītības iestāžu pedagogiem, prakšu vadītājiem;
- Pārskatīt un pilnveidot mācību materiālus zaļo prasmju apguvei;
- Izstrādāt un pilotēt platformu digitālās mācīšanās atbalstam profesionālās izglītības pedagogiem, prakšu vadītājiem, DVB mācību vadītājiem un izglītojamajiem.
- Organizēt profesionālās izglītības iestāžu pedagogu, prakšu vadītāju, DVB mācību vadītāju un izglītojamo mobilitātes.

▪ **Līderības, uzņēmējdarbības un izaugsmes programmas jauniešiem “Future Heroes”.**

Programmas³ galvenais mērķis ir izglītēt 13-17 gadus vecas jaunietes, stiprinot viņās pašapziņu, empātiju, izturību un attīstot dažādas dzīvei nepieciešamās prasmes. Pārskata periodā noslēdzās “Future Heroes” programmas pirmais gads, un mācību gada sākumā uzsākās otrā sezona, kuras laikā 50 jaunietes no visas Latvijas piedalījās 8 prasmju darbnīcās, dažādu jomu līderu vadībā apguva teorētiskas zināšanas, praktiski darbojās un pilnveidoja sevi, lai rastu iedvesmu jaunām idejām. Programmas laikā jaunietes strādāja komandās – pieredzējušu mentoru vadībā, īstenojot sociālos un uzņēmējdarbības projektus.

Pārskata gada pavasarī noslēdzās Future Heroes programmas 3.sezona un septembrī uzsākās 4.sezona. Programmai tika atlasītas 50 jaunietes vecumā no 14 līdz 17 gadiem, kuras plānoja un iesaistījās sociālo un uzņēmējdarbības ievirzes projektu īstenošanā ar mērķi risināt sabiedrībā aktuālas problēmas.

Pārskata periodā VISC sadarbojies ar 27 Eiropas valstīm – Lietuvu, Igauniju, Somiju, Poliju, Norvēģiju, Slovēniju, Slovākiju, Bulgāriju, Rumāniju, Horvātiju, Kipru, Vāciju, Turciju, Portugāli, Spāniju, Lielbritāniju, Čehiju, Īriju, Franciju, Austriju, Islandi, Grieķiju, Itāliju, Nīderlandi, Serbiju, Beļģiju, Dāniju.

² Projekta tīmekļvietne: <https://3-loe.eu>

³ Projekta tīmekļvietne: www.futureheroes.lv

Valsts valodas prasmes pārbaude

Galvenie uzdevumi:

- nodrošināt valsts valodas prasmes pārbaudes, izmantojot Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmu;
- izstrādāt grozījumus Ministru kabineta 2022. gada 8. marta noteikumos Nr. 157 “Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi”, nosakot kārtību, kādā Krievijas Federācijas pilsoņi saskaņā ar Imigrācijas likuma pārejas noteikumu 58. punktu kārtos valsts valodas prasmes pārbaudi, kārtību, kādā saskaņā ar Izglītības likuma 30. panta septīto daļu un 48. panta septīto daļu personas kārtos pārbaudi profesionālo un amata pienākumu veikšanai, kā arī noteikt valsts nodevas apmēru un samaksas kārtību personai, kura nav Latvijas pilsonis, Latvijas nepilsonis vai Eiropas Savienības dalībvalsts, Eiropas Ekonomikas zonas valsts vai Šveices Konfederācijas pilsonis.

2023. gadā uzsākta valsts valodas prasmes pārbaudes nodrošināšana Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā, tādējādi daļēji digitalizējot pārbaudes procesu. Izstrādāta un ieviesta valodas prasmes sešu līmeņu pārbaude.

Lai informētu par izmaiņām pārbaudes procedūrā un saturā, organizēti semināri latviešu valodas pedagogiem, kuri māca valodu pieaugušajiem, Nodarbinātības valsts aģentūras valsts valodas programmu īstenotājiem Latvijā (kopā 4 semināri tiešsaistes formā) un skolotājiem un izglītības nozares pārstāvjiem diasporā (kopā 2 semināri klātienēs formā).

Lai nodrošinātu iespēju citvalodīgajiem, kas uzturas Latvijā, konkurēt darba tirgū, kā arī lai ārzemnieki varētu pretendēt uz pastāvīgās uzturēšanās atļaujas iegūšanu Latvijas Republikā, nodrošināta pārbaude 22 834 kārtotājiem (pārbaudes gadījumi), tai skaitā: 17865 Krievijas Federācijas pilsoņiem; 2275 bezdarbniekiem un darba meklētājiem, kas reģistrēti Nodarbinātības valsts aģentūrā; 1434 Ukrainas civiliedzīvotājiem u.c. Saskaņā ar Diasporas likumu 64 personām nodrošināta pārbaude viņu mītnes zemēs (ASV un Īrijā).

Ar mērķi – noteikt speciālo regulējumu pārbažu kārtīšanai Krievijas Federācijas pilsoņiem, ņemot vērā šīs mērķgrupas pārstāvju lielo skaitu, izstrādāti un pieņemti vairāki grozījumi Ministru kabineta 2022. gada 8. marta noteikumos Nr. 157 “Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi”.

Eiropas Sociālā fonda projekti

Nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu īstenošana izglītojamo talantu attīstībai

ESF projekta “Nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu īstenošana izglītojamo talantu attīstībai” (Nr.8.3.2.2/16/I/001) ietvaros nodrošināta skolēnu zinātniskās pētniecības darbības (turpmāk – ZPD) attīstība, noorganizējot:

- Piecas Latvijas skolēnu reģionālās zinātniskās pētniecības darbu konferences. Tajā piedalījās 750 darbi, tos izstrādājis 891 skolēns, kopumā pārstāvētas 110 izglītības iestādes no visas Latvijas;
- Viena valsts konference vispārējās izglītības iestāžu skolēniem ar 280 dalībniekiem (238 ZPD darbi);
- Divas vasaras nometnes ALFA 2023 un (Iz)Aicinājums 2023, kurās piedalījās kopā 60 dalībnieki (30 dalībnieki katrā).

2022./ 2023. mācību gadā kopā notikušas 14 nacionāla līmeņa olimpiādes, 12 no tām – pārraudzītā tiešsaistē (novadu posmā). Novada posma olimpiādes piedalījās 18 116 dalībnieki. Valsts posma olimpiāžu norise tika nodrošināta klātienē. Valsts olimpiādēs kopumā piedalījās 1445 dalībnieki. No tiem ar godalgām apbalvoti 513 skolēni – 344 ieguva godalgotas vietas, bet 123 atzinības.

Nodrošināta skolēnu dalība 24 starptautiskajās olimpiādēs un ZPD pasākumos: piecās Baltijas olimpiādēs, sešās Eiropas olimpiādēs, desmit starptautiskajās olimpiādēs un trijos zinātniski pētniecisko darbu pasākumos. Šajās olimpiādēs piedalījās 123 dalībnieki no Latvijas un tika izcīnītas 7 zelta medaļas, 20 sudraba medaļas, 28 bronzas medaļas un 12 atzinības.

Pārskata periodā projekta ietvaros īstenotas arī metodikas atbalsta programmas, organizētas attālinātās mācības matemātikā, fizikā, programmēšanā, kopā 101 nodarbība 30 meitenēm, sniegts psihologa atbalsts ar mērķi stiprināt izglītojamo psiholoģisko gatavību un mazinātu stresu pirms nacionāla vai starptautiska mēroga olimpiādēm. Šādi pasākumi īstenoti 6 izglītības iestādēs Rīgā un reģionos, kopā 238 psihologa konsultācijas 30 meitenēm.

2023. gada aprīlī un maijā vispārējās izglītības iestāžu matemātikas un fizikas pedagogiem tika sniegta iespēja apgūt pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kursu „Pedagogu profesionālās kompetences pilnveide meiteņu sasniegumu veicināšanai un meiteņu īpatsvara pieaugumam STEM mācību priekšmetos matemātikā un fizikā” (5 akadēmiskās stundas). Apliecības par veiksmīgu kursu apguvi saņēma: 84 matemātikas pedagogi un 37 fizikas pedagogi.

2023. gadā projekta ietvaros tika organizētas arī divas nometnes meiteņu sasniegumu STEM veicināšanai. No 2023. gada 25. līdz 30. jūnijam nometnē piedalījās trīsdesmit 9.-12.klašu meitenes no 6 izglītības iestādēm, savukārt no 2023. gada 22. līdz 27. oktobrim nometne organizēta trīsdesmit 9.-12.klašu meitenēm no 9 izglītības iestādēm.

Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai

ESF projektā “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai” (Nr.8.3.2.2/16/I/001) tika nodrošināta izglītojamo individuālo kompetenču atbalsta pasākumu plānu (APP) īstenošana 43 novadu un valstspilsētu 315 vispārējās izglītības iestādēs (dati par 2022./2023. mācību gadu). Projekta galvenās aktivitātes tika īstenotas līdz 2023. gada 31. maijam, sniedzot atbalstu skolēniem ar zemu, optimālu un augstu mācību sniegumu šādos atbalsta pasākumos: pedagoga palīgs/otrais pedagogs, mācīšanās grupas, interešu izglītība, talantu programma, laborantu programma, pētniecības programma, kopienas programma (tikai skolām Latgalē).

Īstenojot Latvijā vienotās skolas pieeju un lai atvieglotu skolotāju darbu, VISC pārskata periodā izstrādāja un publiskoja [vadlīnijas pārejai uz mācībām latviešu valodā](#).

Reaģējot uz aktuālo situāciju Latvijā saistībā ar pāreju uz mācībām latviešu valodā, tika nolemts, ka projekts tiks turpināts arī 2023./2024. mācību gada pirmajā semestrī (no augusta līdz novembrim) un īstenoti šādi atbalsta pasākumi skolēniem, kuriem ir nepietiekamas latviešu valodas zināšanas: pedagoga palīgs/otrais pedagogs, adaptācijas nometne. Atbalstam pieteicās 120 vispārējās vidējās izglītības iestādes, atbalstu bija plānots sniegt 6179 skolēniem (no tiem 2178 skolēni no Ukrainas). 2023. gada augustā atbalsta pasākums Adaptācijas nometne īstenots 12 izglītības iestādēs 8 pašvaldībās. Finansējums piešķirts nometņu ēdināšanas pakalpojumiem un 88 pedagogu darba samaksai. 2023. gada oktobrī skolēnu rudens brīvlaikā atbalsta pasākums Adaptācijas nometne īstenots 13 izglītības iestādēs 7 pašvaldībās. Finansējums piešķirts nometņu ēdināšanas pakalpojumiem un 118 pedagogu darba samaksai.

Sadarbībā ar Latvijas Universitāti pabeigta digitālo autorrisinājumu STEM mācību satura apguves mācīšanās stratēģiju attīstībai pandēmijas ietekmes mazināšanai fizikas jomā izveide – interaktīva mācību līdzekļa un mācību programmas fizikā vidējā izglītībā īstenotā pamatkursa Fizika 1 izveidošana. Izstrādātie materiāli pieejami skolo.lv.

Sadarbībā ar RTU pabeigta vidusskolas digitālo autorrisinājumu STEM mācību satura apguves mācīšanās stratēģiju attīstībai pandēmijas ietekmes mazināšanai dizaina un tehnoloģiju un programmēšanas jomā izveide – interaktīva mācību līdzekļa un mācību programmas vidusskolas padziļinātajiem kursiem “Dizains un tehnoloģijas II” un “Programmēšana II”. Izstrādātie materiāli pieejami skolo.lv.

Sadarbībā ar SIA “Lielvārds” pabeigta digitālo autorrisinājumu STEM mācību satura apguves mācīšanās stratēģiju attīstībai pandēmijas ietekmes mazināšanai ķīmija jomā izveide – interaktīva mācību

līdzekļa un mācību programmas ķīmijā vidējā izglītībā īstenotā pamatkursa Ķīmija 1 izveidošana. Izstrādātie materiāli pieejami skolo.lv.

Sadarbībā ar Latvijas Universitāti pabeigta digitālo autorisinājumu STEM mācību satura apguves mācīšanās stratēģiju attīstībai pandēmijas ietekmes mazināšanai bioloģijas jomā izveide – interaktīva mācību līdzekļa un mācību programmas bioloģijā vidējā izglītībā īstenotā pamatkursa Bioloģija 1 izveidošana. Izstrādātie materiāli pieejami skolo.lv.

Kompetenču pieeja mācību saturā

Mācību satura pilnveide tiek veikta VISC īstenotā Specifiskā atbalsta mērķa „8.3.1. Attīstīt kompetenču pieejā balstītu vispārējās izglītības saturu” ESF projekta Nr.8.3.1.1/16/I/002 “Kompetenču pieeja mācību saturā” ietvaros.

2023. gadā projektā “Kompetenču pieeja mācību saturā” tika pabeigta metodisko un mācību līdzekļu izstrāde un platformā mape.gov.lv publicēti:

- 5 specializēto kursa programmu paraugi vispārējai vidējai izglītībai;
- 11 metodiskie līdzekļi pedagogiem;
- 15 mācību līdzekļi vieglajā valodā;
- mācību līdzekļu komplekts skolēniem ar dzirdes traucējumiem, kas sastāv no 9 mācību līdzekļiem skolēniem ar dzirdes traucējumiem un metodiskiem ieteikumiem pedagogiem to izmantošanā;
- 7 digitāli mācību un metodisko līdzekļu komplekti;
- 26 mācību video komplekti;
- 6 mācību un metodisko līdzekļu komplekti izmantošanai e-mācību vidē;
- 13 mācību un metodiskie līdzekļi pedagogiem un skolēniem, īstenojot mācību saturu lingvistiski neviendabīgā vidē;
- Mācību metodiskais līdzeklis projekta darba īstenošanai.

Sniedzot metodisko atbalstu pedagogiem, ir izveidotas ceļa kartes skolotājiem, kur attiecīgi katram tematam ir pievienota informācija par mācību līdzekļiem, kas izmantojami konkrētā temata apgūvē. Joprojām turpinās arī dažādu mācību līdzekļu izvērtēšana, un plānots, ka tuvākajos gados vislielākā uzmanība tiks pievērsta latviešu valodai un matemātikai.

2023. gadā pabeigta 3 pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmu izstrāde pedagogiem, kuri nodrošina mācību satura apguvi vispārējā vidējā izglītībā augstākajā mācību satura apguves līmenī. Pabeigta profesionālā pilnveides programmas īstenošana 2505 pedagogiem, t.sk., 299 pedagogiem, kuri īsteno iekļaujošo izglītību; 60 pedagogiem, kuri īsteno mācību saturu lingvistiski neviendabīgā vidē; 8 pedagogiem, kuri īsteno pedagogu profesionālās kompetences programmu pirmsskolas un sākumskolas pedagogiem un tehnoloģiju jomu pedagogiem; 708 pedagogiem, kuri, nodrošina mācību satura apguvi vispārējā vidējā izglītībā augstākajā līmenī; 905 pedagogiem-izglītības tehnoloģiju mentoriem pašvaldībās, pirmsskolās un skolās un 525 pedagogiem par vērtēšanu mācību procesā.

Lai skaidrotu pilnveidoto mācību saturu un pieeju, īstenoti mācību satura ieviešanas atbalsta pasākumi pedagogiem – informatīvi un skaidrojoši pasākumi novados par jauno saturu. Organizēti vebināri un individuālas tiešsaistes konsultācijas pedagogiem par digitālās mācību resursu krātuves izmantošanu, metodiskajiem līdzekļiem katrā mācību jomā un citām satura aktualitātēm, kopumā 149 notikumi ar dalībnieku skaitu 11 217.

Īstenoti 28 mācību satura ieviešanas semināri mācību jomu koordinatoriem un izglītības pārvalžu vadītājiem un metodiķiem, notikuši 10 informatīvi vebināri “Vadītāju brokastis” pirmsskolu un skolu vadītājiem. Mācību satura ieviešanas pasākumus apmeklējuši 16 064 dalībnieku.

Sniegts metodiskais un tehniskais atbalsts izglītības iestādēm digitālā risinājuma ieviešanā:

- digitālo risinājumu izstrāde un satura komplektēšana, kas ietver mācību platformu skolo.lv un mape.gov.lv funkcionalitātes pilnveidi un ieviešanu, e-kursu izstrāde mācību plānošanas atbalstam pedagogiem;

- sniegts metodisks un konsultatīvs atbalsts pedagogiem par tiešsaistes mācību vides, digitālo mācību līdzekļu, izglītības tehnoloģiju mērķtiecīgu izmantošanu mācību procesā. Organizēti izglītojošas tiešsaistes konsultācijas par projekta digitālajām mācīšanās platformām, skolotāja ieguvumiem tos lietojot ikdienas darbā un plānojot mācību procesu. Notikuši profesionālās pilnveides pasākumi, kuru ietvarā pilnveidotas digitālās prasmes projekta digitālajās platformās;

- palielināts skolo.lv lietotāju skaits (dubultojies), turpinot jaunu sadarbības līgumus slēgšanu par skolo.lv platformas izmantošanu ar izglītības iestādēm visā Latvijā, šo skolu skolotājiem nodrošinot pieeju digitālajiem mācību līdzekļiem.

2023. gadā organizēti 32 pasākumi, lai sekmētu pilnveidotā mācību satura ieviešanu, t.sk., reģionālie pedagogu pieredzes apmaiņas forumi sadarbībā ar pašvaldībām un izglītības iestādēm Kuldīgā, Rīgā un Gulbenē ar mērķi veicināt profesionālās pilnveides tradīciju pašvaldībās labās prakses apzināšanai un izmantošanai.

Īstenots metodiskais atbalsts par vērtēšanu mācību procesā, izstrādājot metodiskos ieteikumus pedagogiem un organizējot 10 vebinārus par vērtēšanu katrā mācību jomā. Īstenota komunikācijas informatīvā kampaņa par vērtēšanas pieejas maiņu, lai sabiedrībai kopumā skaidrotu būtiskākās izmaiņas vērtēšanas pieejā. Kampaņas laikā izstrādāti arī informatīvi atbalsta materiāli skolotājiem, sniedzot atbalstu pārmaiņu skaidrošanā skolēniem un vecākiem.

Pabeigts darbs pie mācību programmu paraugu pakāpeniskas ievades sistēmā un veiktas izmaiņas atbilstoši saņemtajiem pieprasījumiem tematisko plānu funkcionalitātes uzlabošanai. Digitālā mācību resursu krātuve ir aktuāla arī pēc projekta beigām un pieejama adresē mape.gov.lv.

Noslēgts līgums ar SIA "Datorzinību Centrs" un jauno sistēmas izmitinātāju VAS "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" par skolo.lv platformas uzturēšanu pēc projekta noslēguma. Platforma ir aktuāla arī pēc projekta beigām un pieejama adresē skolo.lv.

Veikts pētījums "Pētījums par projekta ietekmi izglītības iestādēs līdz ar pilnveidotā mācību satura un pieejas īstenošanu" divās daļās ar mērķi izvērtēt projekta ietvaros izstrādātā pilnveidotā mācību satura un pieejas ieviešanas uzsākšanas procesu visās izglītības pakāpēs no pirmsskolas līdz vidējās izglītības pakāpei.

Projekti, kuros VISC piedalās kā sadarbības partneris

Izglītības iestāžu digitalizācija 7.-9. klasēm

VISC, sadarbojoties ar IZM, no 2022. gada 7. jūnija līdz 2023. gada 31. decembrim piedalījās projektā "Izglītības iestāžu digitalizācija 7.-9. klasēm".

Projekta mērķis bija valsts un pašvaldību dibināto speciālās, vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu nodrošināšana ar mācību procesam atbilstošām, izmaksu efektīvām un drošām informācijas un komunikācijas tehnoloģiju vienībām – portatīvo datortehniku, nodrošinot to pieejamību izglītojamiem mācību procesā, lai paaugstinātu mācību efektivitāti un mazinātu nevienlīdzību, ievērojot principu "dators ikvienam bērnam".

Izglītības attīstības pamatnostādnēs 2021.-2027. gadam digitalizācija un digitālās prasmes ir minētas kā viena no svarīgākajām prioritātēm. Ar projektā veiktajām darbībām 524 skolās tika palielināts pieejamo datoru skaits, vienlaikus sniedzot tehnisko un metodisko atbalstu datoru izmantošanai mācību procesā. Par projekta finansējumu iegādātos portatīvos datorus izglītojamie lieto ikdienā, projektā sniegtais tehniskais un konsultatīvais atbalsts nodrošina to efektīvu un jēgpilnu izmantošanu.

Projekta ietvaros mācību procesa nodrošināšanai iegādāti 25 687 portatīvie datori par kopējo summu 10,7 milj. euro un nodoti sadarbības partneriem – visām pašvaldībām, kā arī valsts dibinātajām izglītības iestādēm.

VISC sniedza metodisko un konsultatīvo atbalstu pašvaldībām un valsts dibinātajām izglītības iestādēm izglītības procesa digitalizācijas īstenošanai, mērķtiecīgai IT risinājumu un aprīkojuma pārvaldībai un izmantošanai mācību procesā:

- regulāri sniegtas individuālas konsultācijas pašvaldībām un valsts dibināto izglītības iestāžu IT speciālistiem, organizēti semināri tiešsaistē un klātienē, nodrošināts individualizēts, tehniskais (konsultācijas un problēmu risināšana) atbalsts;
- regulāri organizēti darba semināri tiešsaistē ar pašvaldību digitalizācijas komandām (vadītājiem un atbalsta personālam) un IKT mentoriem, metodiķiem, lai informētu par aktualitātēm un jaunumiem ar projektu saistītajos jautājumos, dalītos ar labās prakses piemēriem, kā arī diskutētu par problēmām un to iespējamajiem risinājumiem;
- panākti grozījumi MK noteikumos Nr. 442 “Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām”, lai legāli varētu izmantot tiešsaistes resursus, veikt datu apmaiņu un uzglabāt datus arī NATO dalībvalstīs;
- iekārtota vide (čats), kurā pašvaldību digitālo komandu pārstāvjiem un IKT mentoriem, metodiķiem ir iespēja savstarpēji komunicēt, operatīvi apmainīties ar informāciju, viedokļiem un atbildēt uz kolēģu jautājumiem;
- izveidota projekta atbalsta vietne <https://atbalsts.refined.site/space/REACT>, kurā regulāri tiek publicēta jaunākā informācija un visi projekta realizācijas laikā veidotie, tulkotie, izstrādātie, ierakstītie un iepirktie materiāli;
- pilnveidota mācību platforma Skolo.lv;
- Izstrādāts pašvaldības dibināto izglītības iestāžu rīcības programmas “Izglītības digitālā transformācija” ietvars;
- izstrādāts pašnovērtēšanas tests izglītības iestāžu darbiniekiem par vispārīgās datu aizsardzības regulas (GDPR) jautājumiem;
- izstrādāta "Google Workspace for Education tehniskā rokasgrāmata un ieteikumi privātuma aizsardzībai Google Workspace domēnā";
- pedagogiem organizēts mācību kurss "Google for Education Educator Level 1" ar iespēju nokārtot eksāmenu un iegūt sertifikātu, lai pilnveidotu iemaņas darboties “Google for Education” vidē, kā arī izglītības iestāžu IT speciālistiem, lai pilnīgi iepazītos ar “Google for Education” vidi un varētu sniegt pilnvērtīgu atbalstu skolēniem un skolotājiem ikdienas darbā;
- organizēta klātienē konference visu pašvaldību digitalizācijas komandu pārstāvjiem, lai informētu par projekta jaunumiem, turpmākām aktivitātēm, dalītos ar labās prakses piemēriem un dažādām tehniskām niansēm un ieteikumiem;
- organizēts 13 semināru cikls pedagogiem tiešsaistē "Digitālo tehnoloģiju iespējas un atbalsta rīku izmantošana mācību priekšmetos";
- pedagogiem vispārējās digitālās kompetences paaugstināšanai pieejami 28 video mācību materiāli;
- veikta kvantitatīvo datu analīze, ar mērķi noteikt piegādāto datoru lietojamību pašvaldībās;
- veiktas aptaujas, lai apkopotu pašvaldību viedokli par problēmām un vajadzībām, turpmākajām aktivitātēm un prioritātēm;
- veikts projekta ietekmes izvērtējums, lai novērtētu projekta ietekmi uz digitālo tehnoloģiju lietojumu skolās, projektā iegādāto datoru izmantošanas veidu, biežumu un efektivitāti, sniegtu priekšlikumus sekmīgai turpmākai digitalizācijai un darbam.

Valsts pārbaudījumu organizēšanas procesa pilnveide

VISC pārskata periodā sadarbojās ar IZM ESF projektā “Valsts pārbaudījumu organizēšanas procesa pilnveide” (Nr. 2.2.1.1./19/I/001). Pārskata periodā projektā paveiktais:

- Pilnveidota Valsts pārbaudījumu informācijas sistēma (pilnveidots centralizēto eksāmenu un necentralizēto valsts pārbaudījumu, profesionālās kvalifikācijas eksāmenu un valsts valodas prasmes pārbaudījumu organizēšanas process, tai skaitā nodrošinot iespēju pilnu pārbaudījuma procesu nodrošināt arī digitālā veidā);
- 2023. gada 17. maijā notika eksāmens programmēšanā, kurā uzdevumu izpilde notika elektroniski Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā, savukārt 22. maijā un 23. maijā skolēni Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā kārtoja ģeogrāfijas eksāmenu, bet 14. jūnijā – eksāmenu kultūrā un mākslā;
- Projekta ietvaros ir nodrošinātas un veiksmīgi norit valsts valodas prasmes pārbaudes elektroniski.

Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana

2023. gada decembrī noslēdzās ESF 8.3.6.2. pasākuma “Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide” projekts “Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana” (ESF projekts 8.3.6.2.), kura īstenošanā bija iesaistīti arī VISC eksperti. Projekta mērķis bija izveidot izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu izglītības kvalitātes attīstībai, kas balstās uz statistiskās informācijas, salīdzinošo izglītības pētījumu rezultātu, valsts līmeņa izglītojamo sasniegumu un citu izglītības iestāžu darba rezultātus raksturojošo rādītāju mērīšanu un analīzi, centralizēto eksāmenu rezultātu analīzi un akreditācijas, licencēšanas, kā arī pedagogu darbības kvalitātes novērtēšanas informācijas izmantošanu un analīzi, ievērojot vidēja termiņa un ilgtermiņa sasniedzamos nozares stratēģiskos mērķus un rezultātus.

Pārskata periodā projekta ietvaros VISC eksperti bija iesaistīti vairākos pasākumos.

2023. gada novembrī notika mērķsadarbības pasākumi, kuros pārrunāja skolēnu snieguma vērtēšanas rīka koncepciju un risku identificēšanas rīka lomu izglītības kvalitātes monitoringa sistēmā. Pasākumus ESF projekta “Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana” ietvaros rīkoja Izglītības kvalitātes valsts dienests (kvalitātes dienests) un VISC sadarbībā ar IZM.

8. novembrī VISC rīkoja mērķsadarbības pasākumu par skolēnu snieguma vērtēšanas rīka izstrādi. Pasākumā dalībnieki diskutēja par skolēnu snieguma vērtēšanas rīka koncepciju un rīka tālākas attīstības iespējamiem virzieniem. Skolēnu snieguma vērtēšanas rīka galvenais mērķis ir iegūt pašvaldības un valsts līmeņa analīzei nepieciešamos datus par skolēnu mācīšanās rezultātu un dinamiku, lai pēc nepieciešamības veiktu tālāku padziļinātu analīzi, ieviestu izmaiņas mācību saturā un sniegtu metodisko un cita veida atbalstu skolām un pedagogiem. Tāpat skolēnu snieguma vērtēšanas rīkā iegūtie dati var palīdzēt skolām izvērtēt savas stiprās un vājās puses, it īpaši salīdzinot datus ar līdzīga lieluma skolām.

24. novembrī Izglītības kvalitātes valsts dienests rīkoja mērķsadarbības pasākumu par risku identificēšanas rīka lomu izglītības kvalitātes monitoringa sistēmā. Pasākuma mērķis bija iepazīstināt dalībniekus ar projektā izstrādāto izglītības kvalitātes koncepciju, skolu efektivitātes monitoringa rīka un risku identificēšanas rīka uzbūvi, kritērijiem un lietošanas iespējām, kā arī diskutēt par risku identificēšanas rīka izmantošanu izglītības kvalitātes novērtēšanas procesā. Pasākumā piedalījās Izglītības kvalitātes valsts dienesta, VISC un IZM pārstāvji.

2023. gada 14. un 15. decembrī VISC eksperti “Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana” ietvaros piedalījās starptautiskā savstarpējās mācīšanās pasākumā “Institucionālās kapacitātes stiprināšana izglītības kvalitātes monitoringam un skolu snieguma pilnveidei”, kuru sadarbībā ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizāciju (OECD) rīkoja IZM.

Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti

VISC darbībā 2023. gadā kopumā izlietots finansējums 18 582 062 EUR. 2023. gada Budžeta finansējums un tā izlietojums (EUR) (skat. 1.tabulu).

1. tabula

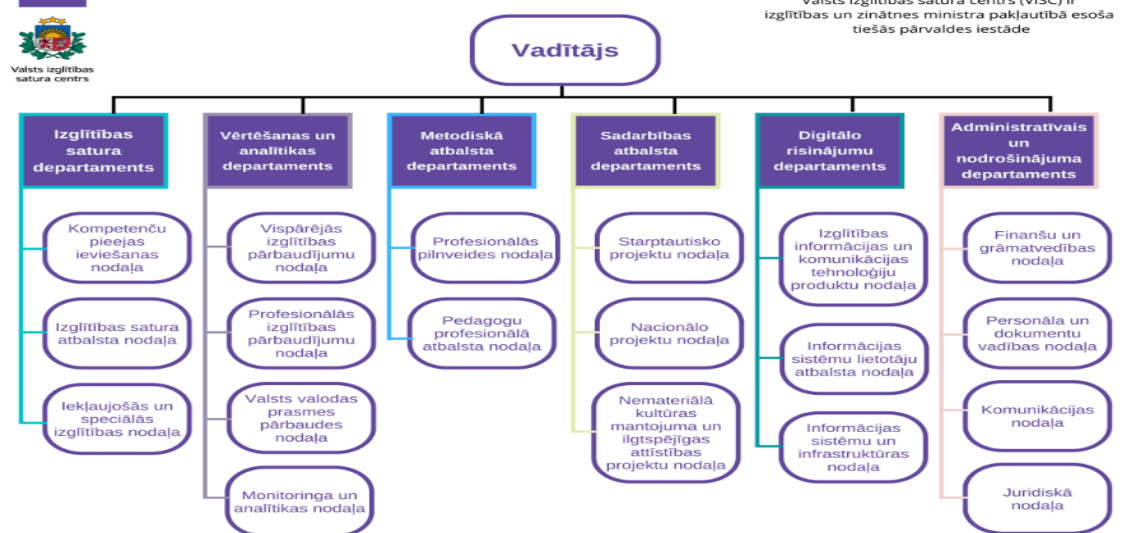
Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Budžeta izpilde (2023.g.)		
		Iepriekšējā pārskata periodā (2022.g.) faktiskā izpilde	Apstiprināts likumā	Izpilde pārskata periodā
1	Finanšu resursi izdevumu segšanai	18 294 288	20 992 719	18 479 661
1.1.	Dotācija	17 535 108	20 484 200	17 787 583
1.2.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	126 437	179 364	441 516
1.3.	Ārvalstu finanšu palīdzība	273 799	206 938	123 750
1.4.	Ziedojumi un dāvinājumi	164 975	72 217	72 217
1.5.	Transferti	193 969	50 000	54 595
2	IZDEVUMI (kopā)	18 127 862	21 461 343	18 582 062
2.1.	Uzturēšanas izdevumi	17 111 248	21 065 043	18 207 881
2.1.1.	Kārtējie izdevumi	12 247 845	14 333 357	13 078 798
2.1.3.	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti	157 035	60 824	60 823
2.1.4.	Kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	215 006	137 364	137 348
2.1.5.	Uzturēšanas izdevumu transferti	4 491 362	6 533 498	4 930 912
2.2.	Kapitālie izdevumi	1 016 614	396 300	374 181

Personāls

Nodarbināto skaits VISC pārskata periodā vidēji bija 366 nodarbinātie, no tiem vidēji 93 strādāja VISC pamatsastāvā, bet vidēji 273 VISC īstenotajos ESF projektos. VISC pamatsastāvā nodarbinātie bija 25% no kopējā nodarbināto skaita iestādē pārskata periodā

2023.gadā VISC notika reorganizācija, kā rezultātā tika izveidoti 6 departamenti un 19 nodaļas (skat. 1. attēlu)

1. attēls

Kopējais nodarbināto skaits VISC pamatsastāvā 2023. gadā bija vidēji 93 nodarbinātie, no kuriem 38 valsts civildienesta ierēdņi. VISC pamatsastāvā darbu sāka 13 jauni darbinieki, bet darbu pārtrauca 20 nodarbinātie.

2023. gadā noslēdzās vairāku apjomīgu ESF projektu īstenošana (Nr. 8.3.1.1/16/I/002 “Kompetenču pieeja mācību saturā”, Nr. 8.3.2.2/16/I/001 “Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai”, Nr. 8.3.2.1/16/I/002 “Nacionāla un starptautiska mēroga pasākumu īstenošana izglītojamo talantu attīstībai”), laika posmā no 2023. gada septembra līdz decembrim darba attiecības tika izbeigtas ar 259 projektos nodarbinātajiem.

VISC nodarbinātie regulāri paaugstināja savu profesionālo kvalifikāciju, piedaloties konferencēs,ursos un semināros, tajā skaitā kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumos tiešsaistē.

Pārskata periodā 94,7 % VISC nodarbināto bija augstākā izglītība un 6% nodarbināto bija doktora grāds, VISC pamatsastāvā strādāja aptuveni 21,4 % vīrieši un 78,6 % sievietes. Personāla vidējais vecums pārskata periodā bija 46,1 gadi.

Kā katru gadu, arī 2023. gadā tika veikta arī ikgadējā darbinieku darbības un tās rezultātu novērtēšana, nosakot katram darbiniekam viņa sasniedzamos mērķus nākamajam novērtēšanas periodam.

Komunikācija ar sabiedrību

Galvenie uzdevumi:

- sniegt aktuālāko informāciju par VISC jaunumiem un notikumiem;
- sadarbības ietvaros popularizēt VISC īstenoto ESF projektu informāciju;
- nodrošināt komunikatīvo un atgriezenisko saikni iestādei ar sabiedrību.

Atbilstoši savām funkcijām un darbības uzdevumiem VISC sniedza savlaicīgu informāciju par iestādes darba aktualitātēm pedagogiem, izglītības pārvaldēm, izglītības jomas speciālistiem, skolēniem, medijiem un citiem interesentiem.

- VISC darbinieki iesaistījās komunikācijas aktivitātēs, sniedza atbalstu informatīvu un skaidrojošu materiālu veidošanā, semināru organizēšanā, kā arī informācijas sniegšanā plašsaziņas līdzekļiem;
- Papildu ikdienas saziņas kanāliem uzturētas e-pasta adreses eksameni@visc.gov.lv, prese@visc.gov.lv, kur ikvienam bija iespēja iesūtīt savus jautājumus, lai saņemtu informāciju par eksāmenu norisi un citiem jautājumiem;

- Tika veidoti dažādi skaidrojoši informatīvi materiāli, vadlīnijas un ieteikumi, infografikas un uzskates materiāli, kas tika publicēti VISC tīmekļa vietnē, VISC sociālo tīklu kontos (Facebook un X) un izsūtīti pašvaldībām, izglītības iestādēm;
- VISC tīmekļa vietnē pieejama plaša informācija par iestādes mērķiem, veicamajiem uzdevumiem, darba plāniem pārskata periodā, vispārējās un profesionālās izglītības mācību satura aktualitātēm, valsts pārbaudes darbiem, to statistisko analīzi, interešu izglītības un audzināšanas darba aktualitātēm, jaunākā informācija par pedagogu tālākizglītību, valsts valodas prasmes aktualitātēm, sadarbības partneru jaunumiem, aktualitātes par dažādiem konkursiem un projektiem u.c. informācija;
- Pārskata gadā plašsaziņas līdzekļiem sniegta vispusīga informācija par iestādes aktualitātēm un darbībām, nosūtot preses relīzes, sniedzot informāciju/atbildes pēc mediju pieprasījuma gan rakstiskā, gan interviju veidā (TV, radio, presē, telefoniski);
- Pārskata gadā VISC atbalstīja sadarbības partneru informācijas izvietošānu tīmekļvietnes jaunumos un VISC sociālajos tīklos, nodrošinot ar nozari saistītu aktuālas informācijas popularizēšanu atbilstošai mērķauditorijai;
- Pārskata periodā VISC Facebook platformā ievietoti vairāk nekā 400 ieraksti (video, skaidrojoši, informatīvi materiāli, sadarbības partneru aktualitātes, u.c.), tika rīkotas video tiešraides par iekļaujošās izglītības jautājumiem, VISC aktualitātēm, kā arī aktualitātēm valsts pārbaudes darbos;
- VISC tīmekļvietnes jaunumos 2023. gadā publicēti 318 raksti;
- Plašākā komunikācija gan tīmekļvietnē, gan ar plašsaziņas līdzekļiem, gan sociālajos tīklos notikusi par valsts pārbaudes darbu laikiem, norisi, programmām, centralizēto eksāmenu sertifikātu ieguvu, centralizēto eksāmenu rezultātiem, valsts valodas prasmes pārbaudēm Krievijas Federācijas pilsoņiem, mācību priekšmetu olimpiādēm un to rezultātiem, speciālo izglītību, kā arī pasākumiem dažādās interešu izglītības jomās.

Pārskata periodā VISC sadarbojās ar valsts institūcijām, tostarp IZM, Izglītības kvalitātes valsts dienestu, Valsts izglītības attīstības aģentūru, Latviešu valodas aģentūru, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekciju (šobrīd Bērnu aizsardzības centru), pašvaldību izglītības pārvaldēm, izglītības iestādēm, kā arī ar vairāk nekā 30 nevalstiskajām organizācijām, piemēram, UNESCO Latvijas Nacionālo komisiju, Rīgas Latviešu biedrību, Tradicionālās kultūras biedrību „Aprika”, biedrību “Pašpārvalžu atbalstam”, biedrību ”Teātris un izglītība”, profesionālajām asociācijām un federācijām, kuras saistītas ar kādas interešu izglītības jomas darbību, kā arī ar Latvijas Pašvaldību savienību, Rīgas Interešu izglītības metodisko centru. Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanai un ilgtspējai notikusi sadarbība ar Latvijas Nacionālo kultūras centru, Dziesmu svētku biedrību. Sniedzot atbalstu Ukrainas civiliedzīvotājiem, VISC pastāvīgi komunicēja un sadarbojās ar biedrību “Gribu palīdzēt bēgļiem”.

2024. gadā VISC plānotie uzdevumi

2024. gada darbam VISC izvirzījis četrus mērķus:

- Izveidot metodiskā atbalsta centru, lai sniegtu profesionālo atbalstu izglītības iestādēm un pedagogiem;
- Pilnveidot valsts pārbaudes darbu, tajā skaitā centralizēto eksāmenu un monitoringa darbu, īstenošanas sistēmu;
- Īstenot atbalsta pasākumus iekļaujošās izglītības nodrošināšanai un izglītojamo talantu attīstībai;
- Veicināt izglītības iestāžu un skolēnu kolektīvu un vadītāju gatavošanos XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem.

2024. gadā VISC turpinās atbalstīt pāreju uz vienotas skolas pieeju un mācībām latviešu valodā, izstrādājot un publicējot platformā mape.gov.lv mācību metodiskos materiālus 8.klasei. Uzsākot pedagogu profesionālā atbalsta centra darbību, paredzēts turpināt darbu pie metodisko materiālu izstrādes pedagogiem, prioritāri izstrādājot metodiskos materiālus latviešu valodā pamatizglītībā, matemātikā pamatizglītībā un vidējā izglītībā, Vēsturē I un Sociālās zinātnēs I.

Ar IZM finansējumu paredzēts īstenot plašu spektru profesionālās pilnveides programmu pedagogiem, kā arī izglītības iestāžu vadības komandām.

Uzsākot īstenot ESF projektu profesionālajā izglītībā,⁴ VISC turpinās sniegt metodisko atbalstu tehnikumiem un profesionālās izglītības iestādēm, nodrošinātas konsultācijas iesaistītajām pusēm par izstrādātā profesionālās izglītības darba vidē balstīto mācību sadarbības un īstenošanas modeļa ieviešanu. Tāpat paredzēts uzsākt digitālās platformas e-Profesionālo kvalifikāciju sistēmas izstrādi, kā arī sniegt atbalstu un nodrošināt konsultācijas profesionālās izglītības iestādēm par "Zaļā kursa" pieeju, pilnveidojot profesionālo izglītības programmu paraugu saturu.

2024. gadā plānots arī aktivizēt darbu plašākas skolēnu izglītības pieredzes jomā, rīkojot seminārus plašākas skolēnu pieredzes jomas koordinatoriem un pašpārvalžu atbalsta personām.

Vērtēšanas un analītikas jomā VISC 2024. gadā sāks darbu pie tekstpratības un rēķinpratības monitoringa darba 6. klasei satura veidošanas, īsteno veselibpratības monitoringa darbu 10. klašu skolēniem un profesionālās izglītības iestāžu 1. kursu audzēkņiem, kā arī organizēs 2024./2025. mācību gada valsts pārbaudes darbu projektu izstrādi.

Speciālās izglītības jomā VISC turpinās sabiedrības informēšanas darbu, sniegs atbalstu Valsts kancelejas Pārresoru koordinācijas departamentam bērnu agrīnās attīstības skrīninga ieviešanā, organizēs pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju speciālistu profesionālās kompetences pilnveidi, piedalīsies jaunu Ministru kabineta noteikumu projekta izstrādē "Noteikumi par pedagoģiski medicīniskajām komisijām".

2024. gadā VISC plānojis sagatavot grozījumus Ministru kabineta noteikumos Nr.981 "Bērnu nometņu organizēšanas un darbības kārtība", pastiprinot prasības nometņu dalībnieku drošības nodrošināšanai un nometņu vadītāju profesionālajai kompetencei un atbildībai.

VISC turpinās arī atbalsta sniegšanu Ukrainas civiliedzīvotāju bērniem, atbalstot bērnu nometņu un neformālās izglītības pasākumu īstenošanu.

Nozīmīga VISC 2024. gada darba daļa būs arī gatavošanās XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem, rīkojot skates, seminārus un kursus pedagogiem, atbalstot svētku repertuāra sagatavošanu.

⁴ Eiropas Savienības Kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.2.2. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot izglītības un mācību sistēmu kvalitāti, iekļautību, efektivitāti un nozīmīgumu darba tirgū, tostarp ar neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanas palīdzību, lai atbalstītu pamatkompetenču, tostarp uzņēmējdarbības un digitālo prasmju, apguvi, un sekmējot duālo mācību sistēmu un mācekļības ieviešanu" 4.2.2.9. pasākuma "Izglītības procesa individualizācija un starpnozaru sadarbība profesionālās izglītības izcilībai" projekts.